

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

6 oktober 1998

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de heren Paul Dumez, Robert Voorhamme, Joachim Coens,
André Van Nieuwkerke, Johan De Roo en Freddy De Vilder –**

houdende het beleid en het beheer van de zeehavens

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

INLEIDING

Ingevolge de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd en aangevuld door de Bijzondere Wet van 8 augustus 1988 verkregen de gewesten niet enkel de bevoegdheid voor openbare werken, maar tevens de bevoegdheid voor de waterwegen en hun aanhorigheden, de havens, de loodsdiensten en de bebakeningsdiensten van en naar de havens alsmede reddings- en sleepdiensten op zee (artikel 6, § 1, X).

Uit de voorbereidende werkzaamheden van de Bijzondere Wet blijkt dat de wetgever die bevoegdheden heeft opgevat als "beheersbevoegdheden in de ruime zin", kaderend in de filosofie om aan de Gewesten "homogene bevoegdheidspakketten" toe te kennen. Hieruit vloeit tevens voort dat het Gewest ook de bevoegdheid bezit om het bestuurlijk statuut van de zeehavens te regelen. Samengevat betekent dit dat Vlaanderen de exclusieve bevoegdheid bezit over het ganse zeehavenbeleid. In de wetenschap dat de activiteit van de vier zeehavens en de hele "maritieme economie" daarmee gepaard gaande, voor meer dan een derde van onze welvaart verantwoordelijk is, kan het belang van zulk havenbeleid moeilijk worden overschat. Zulk beleid dient meer te omvatten dan alleen maar kredietverdeling voor de uitvoering van werken, maar dient integendeel een globale visie te ontwikkelen op welke wijze de totaliteit van het maritieme aanbod in Vlaanderen maximaal kan worden benut.

Reeds op 25 maart 1992 had de Vlaamse Havencommissie een aanbeveling uitgebracht over het beheer van de Vlaamse zeehavens met gelijklopende standpunten zoals meer autonomie inzake beheer en exploitatie, meer flexibiliteit inzake personeelsbeleid, het verwerven van rechtspersoonlijkheid, en éénvormige werkingsvoorwaarden voor alle zeehavens; tevens stelde de Havencommissie dat het aldus wenselijk was – binnen het kader van die doelstellingen – het Vlaamse Gewest niet langer meer als aandeelhouder in het havenbedrijf Maatschappij der Brugse Zeevaartinrichtingen te behouden. Hieraan vasthouden zou immers concreet betekenen dat de verhouding van het Vlaamse Gewest tot het havenbedrijf van Zeebrugge wezenlijk verschilt van de verhouding ten aanzien van de andere havenbedrijven waar ze niet betrok-

ken is in het beheer en ook geen directe politieke of financiële verantwoordelijkheid draagt. Verder is het aanhouden van een gewestparticipatie niet in overeenstemming met een optimale taakverdeling tussen Gewest en de havenbedrijven. Gelet op de historische hanseatische traditie van onze havens dient het Gewest, in hoger omschreven doelstelling, blijvend uit te gaan van de dynamische krachten ter plaatse en de leefbaarheid van de bestaande havens te ondersteunen, rekening houdend met de specificiteit van elke haven eerder dan zelf het beheer van deze zeehavens waar te nemen.

Deze principiële uitgangspunten werden door de havencommissie nogmaals herhaald in haar advies van 25 juni 1993.

Het Vlaams Parlement heeft op 25 juni 1997 met overgrote meerderheid een resolutie goedgekeurd betreffende het Vlaamse zeehavenbeleid, uitgaande van de economische noodzaak om de Vlaamse maritieme regio volwaardig deel te laten uitmaken van het toekomstig geïntegreerd Noord-West Europese havennetwerk. Na overwogen te hebben dat het subsidiariteitsbeginsel en de lokale dynamiek van elke haven moeten blijven gelden, en dat een Vlaams havenbeleid een dynamische ondersteuning dient te betekenen voor de duurzame ontwikkeling van de verschillende Vlaamse zeehavens, vroeg zij de Vlaamse regering een strategische visie om het globale havenbeleid te ontwikkelen, de budgettaire mogelijkheden te verhogen, en regelgeving te ontwerpen tot een juridisch en bedrijfs-economisch basisstatuut waarmee elke zeehaven onder gelijkwaardige exploitatievoorwaarden optimaal kan functioneren en concurreren. Verder werd aangedrongen op regelgeving inzake investeringen, volgens economisch en ecologisch verantwoord criteria, het bevorderen van een samenwerkend en coherent havennetwerk, en het optimaal promoten van alle Vlaamse zeehavens in het buitenland.

Een basisdecreet moet dan ook de ordenende factor worden in het Vlaamse havenlandschap. Daarin dienen gelijkwaardige werkingsvoorwaarden opgelegd en de lokale verankering geresponsabiliseerd.

Het basisuitgangspunt hierbij is dat alle havenbesturen, teneinde bedrijfseconomisch te kunnen inspelen op de internationale concurrentie, de juridische vorm van een rechtspersoon moeten aannemen. Het aannemen van een aparte rechtspersoonlijkheid laat toe een aantal gelijkvormige werkingsvoorwaarden te realiseren met betrekking tot de boekhouding, het financieel beheer en het toezicht.

In dit voorstel van decreet wordt evenwel geen particuliere beheersvorm aan de lokale havenbesturen opgedrongen. Het is aan de havenbesturen zelf om binnen het bestaande wettelijke instrumentarium de voor hen meest aangewezen beheersvorm te kiezen. Het aannemen van een aparte rechtspersoonlijkheid door een lokaal havenbestuur is momenteel in de gemeentewet voorzien : ingevolge de wet van 28 maart 1995 tot wijziging van titel VI, hoofdstuk V, van de gemeentewet, kunnen de steden op basis van artikel 263bis tot novies autonome gemeentebedrijven oprichten waarvan de activiteiten opgesomd zijn in het koninklijk besluit van 10 april 1995. Vermits de exploitatie van de havens en van vervoer te water in dit besluit zijn opgenomen, kunnen de gemeenten aldus bij Besluit van de gemeenteraad hun havenactiviteiten desgewenst organiseren in een autonoom gemeentelijk havenbedrijf met rechtspersoonlijkheid.

De havenbesturen van Antwerpen en Oostende hebben reeds van deze mogelijkheid gebruik gemaakt om zich om te vormen tot afzonderlijke rechtspersoonlijkheden. Anderzijds heeft het havenbestuur van Zeebrugge reeds van bij zijn ontstaan de vorm van een afzonderlijke rechtspersoonlijkheid. De terugtrekking van het Vlaamse Gewest uit het kapitaal van de Maatschappij der Brugse Zeevaartinrichtingen overeenkomstig de bepalingen van dit decreet doet geen afbreuk aan het bestaand wettelijk kader van MBZ zoals vastgelegd in de conventiewet van 1 juni 1894-11 september 1895. Hieruit volgt dat enkel de haven van Gent, momenteel een regie, nog niet beschikt over een afzonderlijke rechtspersoonlijkheid.

Er kan evenwel begrip worden opgebracht voor de vraag binnen havenmiddens om voor de havenbedrijven een grotere autonomie te verwerven ten aanzien van de lokale gemeentelijke autoriteit waarmee op bestuurlijk vlak een historische band bestaat. Er werd dan ook reeds vanuit diverse hoeken meerdere malen gepleit voor de oprichting van havenvennootschappen van publiek recht opgericht door de gemeente(n). Het dient erkend dat in de huidige stand van de wetgeving de oprichting van een havenvennootschap van publiek recht door de gemeente niet mogelijk is. Een dergelijke formule is slechts mogelijk mits wijziging van de Gemeentewet. In het Sint-Michielsakkoord werd overeengekomen om bij de volgende verklaring tot herziening van de Grondwet artikel 162 van de Grondwet voor herziening vatbaar te verklaren. Inmiddels is dat bij verklaring tot herziening van de Grondwet van 12 april 1995 gebeurd. Door geen enkele beheersvorm op te leggen laat het decreet

toe dat, indien in de toekomst wettelijk de mogelijkheid wordt geboden om op gemeentelijk vlak naamloze vennootschappen op te richten, de havenbedrijven vrij zijn om voor deze beheersstructuur te kiezen.

Ter harmonisering en globalisatie van de regelgeving terzake, dient verder een decretale basis te worden gegeven aan een raad van overleg in de schoot van elk havenbedrijf tussen vertegenwoordigers van het havenbestuur enerzijds en vertegenwoordigers van representatieve organisatie van werkgevers en werknemers anderzijds ; tevens aan de mogelijkheid economische samenwerkingsverbanden met andere publiekrechtelijke overheden aan te gaan in de zin van de federale wet van 17 juli 1989. Van de gelegenheid wordt tevens gebruik gemaakt om de Vlaamse Havencommissie in haar rol als adviesorgaan voor het Vlaams havenbeleid te bevestigen.

Het voorstel van decreet wil verder een aantal regels vastleggen inzake de havenbestuurlijke bevoegdheden, inzake het beheren van het havengebied, het uitvoeren van noodzakelijke werken, de havenkapiteindienst, de gevorderde scheepvaart-, haven- en concessiegelden en andere havengebonden diensten die zij kunnen verstrekken. Als leidraad voor de uitgewerkte regelgeving gold ook hier het bewerkstelligen van een gelijke relatie tussen het Gewest en de havenbedrijven.

Met dit voorstel van decreet wordt ook voorzien in een uniform toezicht. Hiertoe wordt een voltijdse gewestelijke havencommissaris aangesteld die toezicht uitoefent op alle havenbedrijven bepaald in dit voorstel van decreet.

Ter bevordering van de samenwerking tussen de havenbedrijven en het Vlaamse Gewest en de gezonde competitie onderling, wordt tevens voorzien in enkele bijzondere instrumenten : de oprichting van een concertatiecommissie ter coördinering van het buitenlandse promotiebeleid en het bewerkstelligen van harmonieuze tariefstructuren enerzijds, en een geschillen-arbitragecommissie ter regeling van exploitatiegeschillen op objectieve en volwassen wijze tussen de havenbedrijven anderzijds.

Het voorstel bevat tevens een aantal bepalingen waarin de algemene krachtlijnen inzake de financiering van haveninfrastructuur en van de maritieme toegangswegen. Essentieel hierbij is het feit dat het Vlaamse Gewest duidelijk zijn verantwoordelijkheid opneemt inzake het vrijwaren van de maritieme toegankelijkheid en de aanleg en instand-

houding van de basisinfrastructuur van de zeehavens. Daartegenover staan evenwel tevens een aantal decretale bepalingen die het voornemen van het Vlaamse Gewest uitdrukken om bij de havenbesturen een grotere responsabilisering te bewerkstelligen inzake de aanleg van commerciële infrastructuur.

Tevens dient gesteld dat, indien de haveninvesteringsbudgetten niet op korte termijn zouden kunnen verhoogd worden, de financieringsregels met betrekking tot de commerciële infrastructuur zullen moeten worden aangepast. Zoals hierboven gesteld zullen immers de investeringskosten ten laste van het Vlaamse Gewest voor wat betreft de maritieme toegangswegen en de basisinfrastructuur verhogen.

Vermits de impact van havenactiviteiten zich uitstrekt tot buiten de grenzen van het havengebied wordt tevens in een subregionaal overleg voorzien tussen de havenbedrijven en de omliggende gemeentebesturen teneinde informatiewisseling te organiseren inzake ruimtelijke ordening, het leefmilieu, de mobiliteit en de leefbaarheid van de aangrenzende woonkernen. Dat zal het maatschappelijk draagvlak bij het nemen van belangrijke beslissingen vergroten.

Ten slotte voorziet het decreet in een aantal noodzakelijke overgangsbepalingen teneinde de rechtsopvolging te verzekeren ; alsook wordt de wettelijke regeling over het linkeroeverschedegebied aangepast, onder meer in functie van de afspraken voortvloeiend uit de beslissingen van de Vlaamse regering omtrent de aanleg van het Deurganckdok en het sociaal begeleidingsplan Doel.

Artikelsgewijze commentaar

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2

In dit artikel worden een aantal begrippen gedefinieerd.

Artikel 2, 1°, bepaalt wat moet verstaan worden onder een havenbedrijf. Om voor het Gewest als havenbedrijf erkend te worden zullen de bestaande havenbesturen zich dus, indien nodig, moeten aanpassen aan de bepalingen van dit decreet.

Artikel 2, 2°, somt duidelijkheidshalve de havenbestuurlijke bevoegdheden op. Het betreft de taken die in de haven economie worden aangeduid met de begrippen "beheer en exploitatie". Met betrekking tot de verstrekking van de onder artikel 2, 3°, nader omschreven havengebonden diensten dient "verstrekking" in de meest ruime zin te worden opgevat. Dit sluit de uitbesteding van de havengebonden diensten niet uit.

Artikel 2, 4°, bepaalt wat moet worden verstaan onder "havengebied". Opdat van een havengebied kan worden gesproken is vereist dat het gebied ruimtelijk, economisch en functioneel één geheel vormt. Het begrip havengebied heeft in dit decreet dus een functioneel, ruimtelijke betekenis en mag niet verward worden met het begrip havengebied zoals bedoeld in de wet-Major en het koninklijk besluit van 12 augustus 1974 waar het een juridische betekenis heeft.

Artikel 2, 5°, 6°, 7° en 8°, bepalen nader de reeds bestaande havengebieden.

Artikel 2, 9°, 10°, 11°, 12° en 13°, definiëren de haveninfrastructuur. Voor de toepassing van dit decreet wordt met haveninfrastructuur alleen de infrastructuur bedoeld die eigendom is ofwel van het Gewest, ofwel van het havenbestuur, met uitsluiting van de infrastructuur, die eigendom is van derden. Het decreet zelf omschrijft reeds wat in elk geval als basisinfrastructuur en wat als uitrustingsinfrastructuur moet worden beschouwd.

Inzake basisinfrastructuur wordt een onderscheid doorgevoerd naargelang de basisinfrastructuur al of niet in relatie staat met commercieel door de havenbesturen uit te baten infrastructuren en die een onderdeel zal zijn van een totaal havenproject waarvoor de havens initiatieven nemen. In dit geval wordt deze infrastructuur als haveninterne basisinfrastructuur omschreven. Het onderscheid wordt gemaakt met het oog op een differentiëring van de financiering ervan.

Met betrekking tot de wegeninfrastructuur wordt het onderscheid gehandhaafd tussen enerzijds wegen wiens hoofdfunctie het is het havengebied te ontsluiten ten aanzien van de omliggende regio (basisinfrastructuur) en wegen wiens hoofdfunctie erin bestaat de interne ontsluiting binnen het

havengebied te realiseren. Deze laatsten moeten in principe beschouwd worden als behorend tot het lokaal wegennet van het havengebied en hebben als dusdanig geen gewestfunctie. Ze dienen derhalve bij voorkeur te worden overgedragen aan het betrokken havenbedrijf, tenzij ze tegen een vergoeding onder het beheer blijven van het Vlaamse Gewest (zie artikel 37, § 13). Anderzijds dient eveneens te worden erkend dat sommige wegenissen die nu nog onder het beheer van het havenbestuur vallen, zullen worden overgedragen aan het Gewest omwille van de functie die ze vervullen in de ontsluiting van het havengebied ten aanzien van de omliggende regio.

Artikel 2, 16°, definieert "maritieme toegangswegen". Ten aanzien van de huidige regeling wordt dit begrip uitgebreid door toevoeging van de onder artikel 2, 17° verder omschreven "kanaaldokken".

Artikel 2, 17°. Tot de categorie kanaaldokken behoren onder meer het "kanaaldok B1, het kanaaldok B2", het Waaslandkanaal in de haven van Antwerpen, het kanaal Gent-Terneuzen in de haven van Gent, het "Verbindingsdok" in de haven van Zeebrugge. Om tot de categorie kanaaldok te behoren, dient het doorvaartgebeuren in het bedoeld traject een belangrijke rol te spelen. Dokken die het eindpunt vormen binnen een havencomplex en dus niet als doorvaartroute functioneren, zoals bijvoorbeeld het Delwaidedok in de haven van Antwerpen, het Grootdok in de haven van Gent, het Wielingendok in de haven van Zeebrugge vallen niet onder het begrip kanaaldokken. Het weze beklemtoond dat de aanwezigheid van aanmeer- of overslagfaciliteiten langsheen het traject de aanduiding als kanaaldok niet uitsluit, weze het dat de instandhouding, het onderhoud met inbegrip van het verwerken van specie binnen de gedeelten van de kanaaldokken waar aanmeerfaciliteiten aanwezig zijn (uitgezonderd dus het gedeelte ingenomen door de doorvaartgeul) onder een andere financieringsregeling valt dan de overige onderdelen van de maritieme toegangswegen (zie verder artikel 31).

Artikel 3

Paragraaf 1 van dit artikel bepaalt dat de regering de omvang van de havengebieden kan aanpassen aan de werkelijke behoeften. Aldus wordt het mogelijk, vooruitlopend op de aanleg van nieuwe haveninfrastructuren en terreinen, het zeehavengebied uit te breiden met de zone van de geplande werken. Het biedt eveneens de mogelijkheid om

gedesaffekteerde havengedeelten uit het havengebied te lichten.

In paragraaf 2 wordt aan de regering machtiging gegeven de maritieme toegangswegen en de bestanddelen van de haveninfrastructuur nader te bepalen, zodat kan worden ingespeeld op toekomstige evoluties.

HOOFDSTUK II

Havenbeheer

AFDELING 1

Havenbestuurlijke bevoegdheden

Artikel 4

Omwille van de eenheid van havenbeheer en havengebied en van het openbaar karakter van de havenexploitatie wordt eveneens gesteld dat het uitgesloten is de havenbestuurlijke bevoegdheden, zoals deze gedefinieerd worden in artikel 2, 2°, over te dragen.

De bevoegdheid tot het vaststellen en innen van de havengelden is de normale bevoegdheid van elk havenbestuur.

De havengelden zijn de financiële vergoedingen die het havenbestuur van de havengebruiker verdient voor het gebruik van de haven.

De algemene of eigenlijke havengelden zijn door iedere havengebruiker verschuldigd : zij strekken ertoe de kosten te dekken die het havenbestuur maakt in het kader van de uitoefening van de havenbestuurlijke bevoegdheden zoals de bijzondere havenpolitie en het beheer van het havendomein, alsmede de algemene werkingskosten van het bestuur. De bijzondere havengelden worden daarentegen enkel gevorderd van de gebruikers van bijzondere domeingoederen zoals droogdokken of van havengebonden diensten zoals loods- en sleepdiensten.

Omwille van eenheid van havenbeheer en havengebied is het noodzakelijk dat er per havengebied eenzelfde tariefstructuur wordt vastgesteld (zie evenwel artikel 25, §§ 3 en 4). Om oneerlijke concurrentie tussen de havengebruikers te vermijden

is het derhalve evident dat het havenbedrijf zelf deze bevoegdheid uitoefent.

Wat betreft de havengebonden diensten, zoals de sleep- en de loodshulp, is onvermijdelijk een reglend en coördinerend optreden van het havenbedrijf nodig. Het staat derhalve in voor de regeling binnen één havengebied van deze diensten en het vaststellen van de gebruiksvoorwaarden ervan. De verstrekking of uitvoering van deze diensten kan het havenbedrijf wel toevertrouwen aan derden.

Paragraaf 2 stelt dat indien de havenbedrijven de havenbestuurlijke bevoegdheden niet uitoefenen overeenkomstig de voorwaarden (bijvoorbeeld de voorwaarden gesteld in artikel 8) van dit decreet de Vlaamse regering de uitkering van de subsidies kan inhouden.

Artikel 5

In dit artikel wordt gesteld dat de in de havenbedrijven participerende rechtspersonen een zuiver publiekrechtelijk karakter moeten hebben. Eén van de principiële uitgangspunten in het advies van 25 juni 1993 van de Havencommissie was immers dat het openbaar karakter van de havenexploitatie moest gevrijwaard blijven. Verder worden de belangrijkste karakteristieken van de aparte rechtspersoonlijkheid die de havenbedrijven dienen aan te nemen, opgesomd.

Artikel 6

Dit artikel heeft betrekking op de mogelijkheid van de havenbedrijven om te participeren in andere private of publieke rechtspersonen.

De havenbedrijven kunnen voor de ontwikkeling van bepaalde activiteiten, uiteraard binnen de perken van de wet, deelnemingen verwerven in andere publieke, private of gemengde rechtspersonen en dergelijke rechtspersonen mee oprichten. Het doel hiervan is de havenbedrijven, in het kader van een moderne en concurrentiële bedrijfsvoering, de nodige instrumenten te geven om de havenontwikkeling te helpen realiseren.

Er dient benadrukt te worden dat de havenbedrijven enkel maar participaties, hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks via een filiaal, kunnen nemen of overgaan tot oprichting van andere ondernemingen voorzover de gelijkheid tussen eenzelfde groep van havengebruikers hierdoor niet verstoord

wordt. Zo zal een havenbedrijf of het filiaal van een havenbedrijf bijvoorbeeld niet kunnen participeren in een welbepaald bedrijf van goederenbehandelaars als dit een ongelijkheid zou scheppen ten aanzien van de overige goederenbehandelaars en een inbreuk uitmaakt op de vrije concurrentie. De invoering van dit toetsingscriterium komt tegemoet aan de visie terzake van de Vlaamse Havencommissie. ("Commentaar van de Vlaamse Gemeenschap op het Groenboek "On the Sea Ports and Maritime Infrastructure", p. 7).

Artikel 6 sluit bijvoorbeeld niet uit dat het havenbedrijf een beleid voert ter bevordering van bepaalde vervoersmodi en het gecombineerd vervoer, en hiertoe bepaalde initiatieven ontwikkelt. Dergelijke initiatieven kunnen dan wel een invloed hebben op het gebruik van de overige vervoersmodi, maar zijn toch mogelijk aangezien het niet gaat om een initiatief dat de gelijke behandeling binnen éénzelfde groep van havengebruikers belemmert en voorzover de bevoordeling redelijk en objectief verantwoord is. Evenzeer geldt dat participaties die worden genomen om de monopoliepositie van één goederenbehandelaar tegen te gaan verantwoord kunnen zijn, voorzover uiteraard alternatieven voor het vrijwaren van een gelijke behandeling van de havengebruikers niet aanwezig zijn.

Artikel 7

Dit artikel vormt de decretale basis om in de schoot van elk havenbedrijf een overlegorgaan op te richten met de vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van werkgevers en werknemers in de havens werkzaam. Het wordt aan elk havenbestuur overgelaten de specifieke werkingswijze en samenstelling te bepalen.

Artikel 8

Artikel 8 heeft tot doel te vermijden dat de nieuwe Vlaamse havenbestuurlijke ordening al te zeer zou worden versnipperd door een niet-rationeel te verantwoorden veelheid aan havenbedrijven. Inzonderheid moet worden voorkomen dat in eenzelfde organisch samenhangend havengebied twee of meer havenbedrijven elkaar zouden gaan beconcurreren.

Het is de bedoeling tot een havenbestuurlijke ordening te komen waarbij voor elk samenhangend havengebied in het Vlaamse Gewest één

havenbedrijf de exploitatieverantwoordelijkheid draagt.

Artikel 9

De roerende en onroerende goederen van de overheid worden domeingoederen genoemd. Deze domeingoederen worden opgedeeld in "openbaar" domein en "privaat" domein. De goederen van openbare rechtspersonen behoren principieel tot het privaat domein, tenzij het tegendeel blijkt uit de wet of het bestemming van het goed. Volgens de traditionele rechtspraak van het Hof van Cassatie behoren tot het openbaar domein, de goederen die tot het gebruik van allen bestemd zijn, de goederen die bestemd zijn geworden voor de werking van de openbare dienst, of die door een uitdrukkelijke wettekst in het openbaar domein zijn opgenomen. Krachtens artikel 538 BW behoren onder meer tot het openbaar domein : wegen, banen en straten, bevaarbare en onbevaarbare stromen en rivieren, stranden, havens, enzovoort. Behoren volgens de heersende opvatting tot het openbaar domein in de havens : de toegangs- en vaargeulen, de scheepvaartsluizen, de dokken, de kaaien, enzovoort. De domeingoederen zijn aan bijzondere rechtsfiguren onderworpen. Volgens de heersende leer staan openbare domeingoederen buiten de handel : zij kunnen niet vervreemd of in beslag genomen worden en zijn niet vatbaar voor verjaring, vestiging van zakelijke rechten, hypothekering of verhuring. De goederen van het privaat domein zijn in de handel ; zij zijn vatbaar voor erfdiensbaarheden, hypothekering en beslag.

Uiteraard zijn niet alle binnen het havengebied gelegen goederen eigendom van havenbestuur of een andere publiekrechtelijke rechtspersoon. In dit artikel worden enkel die goederen bedoeld behorend aan één of andere overheid. Het havenbedrijf beheert van deze goederen enkel die waarop zij een eigendomsrecht, een ander zakelijk recht of een concessie kan doen gelden.

Met beheer worden alle activiteiten bedoeld die een havenbestuur moet uitvoeren, om de normale activiteiten van een haven, namelijk goederenoverslag en industriële activiteiten, mogelijk te maken. Het beheer omvat ook het toezicht op de haveninfrastructuur. Dit omvat de bediening van de kunstwerken in de zeehaven (sluizen en bruggen), als ook alle maatregelen om schade toegebracht aan het gewestelijk domein en aan de infrastructuur te verhalen op de schadeverwekker.

De havenbedrijven beschikken volgens paragraaf 2 van dit artikel over de meest uitgebreide bevoegdheden inzake domeinbeheer. De mogelijkheid om autonoom de bestemming van de goederen van het havendomein te bepalen, en inzonderheid om te affecteren en te desaffecteren, laat de havenbedrijven bijvoorbeeld toe om bepaalde commerciële activiteiten over te dragen aan private bedrijven, en dit uiteraard binnen de wettelijke bepalingen. Onder wijziging van bestemming in de zin van deze paragraaf wordt onder meer verstaan de overbrenging van een goed van één van de volgende categorieën van bestemming naar een andere :

- zee- en binnenvaart, commerciële op- en overslag van goederen en scheepvaartgebonden industrie ;
- niet-scheepvaartgebonden industrie ;
- passagiersverkeer, pleziervaart en toerisme ;
- administratie en niet-havengebonden activiteiten.

De havenbedrijven beschikken eveneens over de grootst mogelijke vrijheid om voor de terbeschikkingstelling van het havendomein aan de gebruikers de meest aangepast juridische techniek te kiezen. Dit artikel vrijwaart de rechten van de eigenaar van de in beheer gegeven goederen en slaat zowel op handelingen die de eigendomsrechten bezwaren als bestemmingswijzigingen.

Artikel 10

Dit artikel geeft de havenbedrijven de bevoegdheid tot onteigening mits machtiging door de Vlaamse regering. De krachtens dit artikel onteigende gronden vallen in het eigen patrimonium van het havenbedrijf.

Artikel 11

Het is noodzakelijk dat het havenbedrijf beschikt over de nodige bevoegdheid om op alle openbare of private terreinen, die toebehoren aan het Vlaamse Gewest, de provincie of de gemeenten en de instellingen die er van afhangen de werken uit te voeren, die zij nodig acht, mits toestemming van de eigenaar, zonder dat hiervoor omslachtige procedures vereist zijn.

Artikel 12

Artikel 12 voorziet in een recht van voorkoop ten voordele van het havenbedrijf voor de verwerving van onroerende eigendommen gelegen in het havengebied.

Artikel 13

Artikel 13, § 1, biedt aan de havenbesturen de rechtsgrond om haventerreinen ter beschikking te stellen aan derden, hetzij bij concessie, hetzij door verhuuring, erfpacht, enzovoort. Verkoop wordt evenwel uitgesloten.

Artikel 13, § 2, legt de bevoegdheid om de voorwaarden waartegen deze goederen ter beschikking worden gesteld bij de raad van bestuur van het havenbedrijf, aangezien deze het inzicht heeft in de economische en commerciële imperatieven. Het is de bedoeling om door het vooraf vaststellen van voorwaarden de transparantie van de terbeschikkingstelling van goederen te verhogen. De terbeschikkingstelling dient uiteraard rekening te houden met het wettelijk statuut van deze betrokken goederen, alnaargelang ze tot het openbaar of privaat domein behoren.

Artikel 14

De havenbedrijven krijgen de bevoegdheid en opdracht om een havenkapiteindienst in te richten, conform met de wet van 5 mei 1936 inzake havenkapiteindiensten. De opdracht van de havenkapiteindienst wordt benaderend omschreven. Deze opsomming is niet limitatief. Aan de principiële politiebevoegdheid van de gemeenten wordt niet geraakt : zo zijn de gemeenteraden nog steeds bevoegd om de reinheid van de openbare wegen te regelen, en blijven de respectieve burgemeesters bijvoorbeeld bevoegd om bij hoogdringendheid samenscholingen te verbieden. Alle politionele aangelegenheden die betrekking hebben op het gebruik en de uitbating van het havendomein worden echter aan de havenbedrijven overgedragen. In de praktijk betreft het alle materies die thans vooral in gemeentelijke havenpolitieverordeningen zijn geregeld.

Evenzo blijven de bevoegdheden van de havenbrigades van de rijkswacht, van de waterschouten, van de gezondheidsinspectie, enzovoort, onaangetast.

Artikel 15

Artikel 15 bevestigt de vanzelfsprekende exclusiviteit die de havenbedrijven genieten om de baten van de havenexploitatie te innen.

Het gaat daarbij om de rechtstreekse baten van de havenexploitatie. Zo vallen bijvoorbeeld de opbrengsten uit de watervangen niet onder de toepassing van dit artikel.

Paragraaf 2 geeft aan de raad van bestuur van de havenbedrijven de bevoegdheid om de hoogte van de havengelden vast te stellen, aangezien deze over de nodige haveneconomische kennis beschikt en inzicht heeft in de positie van de havens op de markt.

Het is uitgesloten om in het havengebied nog aanvullende gemeentelijke of gewestelijke scheepvaartrechten in te stellen of te innen.

Artikel 16

Dit artikel verleent aan het havenbedrijf de nodige bevoegdheid om zijn opdracht als havenbeheerder zo goed mogelijk uit te oefenen. Zulks is slechts de bevestiging van de toestand die nu al bestaat.

Artikel 16, § 2, bevestigt de mogelijkheid waarover ook de bestaande havenbesturen beschikken om havengebonden diensten toe te vertrouwen aan private of publieke ondernemingen indien dit een vlot en efficiënt beheer bevordert.

Artikel 17

Dit artikel bevestigt de opdracht van de havenbedrijven om regelend en coördinerend op te treden inzake de levering van havengebonden diensten.

Artikel 18

Artikel 18, § 1, regelt de eigendomsrechten op domeingoederen (gronden, basis- en uitrustingsinfrastructuur).

Artikel 18, § 2, bepaalt dat de domeingoederen in concessie of beheer kunnen gegeven worden aan het havenbedrijf, naargelang de finaliteit van de domeingoederen. Het is evident dat domeingoederen van de overheid die behoren tot het openbaar

domein, met name de goederen die tot het gebruik van allen bestemd zijn, zoals bijvoorbeeld scheepvaartsluizen enkel in beheer kunnen worden gegeven, terwijl goederen die tot het privaat domein van de overheid behoren en die potentieel in aanmerking komen voor economische valorisatie, zoals bijvoorbeeld terreinen gelegen in een maritiem-portuaire zone, het voorwerp zullen zijn van concessieovereenkomsten.

Voor het beheer van de domeingoederen die tot het openbaar domein behoren, hebben de havenbedrijven recht op een billijke beheersvergoeding die bepaald wordt op basis van een correcte vaststelling van de kosten en dit in het kader van een performant beheer.

De Vlaamse regering stelt met betrekking tot het in concessie of het beheer geven van de domeingoederen van het Vlaamse Gewest nadere regels vast. Het is van wezenlijk belang dat deze regels eenvormig zijn, inzonderheid met betrekking tot het bepalen van de hoogte en de structuur van de concessie- en beheersvergoedingen.

Hoewel het Vlaamse Gewest niet bevoegd is regels vast te leggen met betrekking tot het concessiebeleid van de andere overheden zoals de gemeenten zal, het Vlaamse Gewest de nodige initiatieven nemen tot afstemming van de regels inzake het in concessie of beheer geven van alle domeingoederen.

Op deze wijze levert het Vlaams Gewest een bijdrage tot de realisatie van gelijke werkingsvoorwaarden in de havens.

Artikel 19

Dit artikel vereist geen nadere toelichting.

AFDELING 2

Toezicht, controle en financiële bepalingen

Artikel 20

Artikel 20 bevestigt nogmaals het beginsel dat de baten van de havenexploitatie ten goede komen aan de havenbedrijven.

Artikel 21

Artikel 21 legt de verplichting op om periodiek en minstens vijfjaarlijks een ondernemingsplan, waarin de strategie voor de volgende jaren wordt vastgesteld, en jaarlijks een activiteitenverslag op te stellen.

Verder bepaalt dit artikel dat het activiteitenverslag, ondernemingsplan en het financieel verslag van de commissaris-revisor dienen meegedeeld te worden aan de regering. De mededeling van bijvoorbeeld het ondernemingsplan laat de regering toe haar haveninvesteringsbeleid, en meer algemeen het mobiliteitsbeleid voor goederen op punt te stellen.

Artikelen 22 en 23

Deze artikelen voorzien in een specifiek toezicht op de havenbedrijven, ongeacht hun beheersvorm. Voor wat betreft de autonome havenbedrijven moet verwezen worden naar de bespreking door de Vlaamse regering van het ontwerp van decreet inzake toezicht op de autonome gemeentebedrijven. De Vlaamse regering beslist dat deze regeling inzake het gewoon administratief toezicht niet van toepassing is op de autonome havenbedrijven en dat voor deze bedrijven een specifieke decretale regeling betreffende het toezicht zal worden uitgewerkt. (VR/1997/1507/DOC.0572Ter)

Artikel 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bepaalt dat :

"Tot de bevoegdheid van de Gewesten behoren de organisatie alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de provincies, de gemeenten en de agglomeraties en federatie van gemeenten [...]. Voor de andere handelingen, met uitzondering van die welke betrekking hebben op de aangelegenheden waarvoor de federale overheid of de Gemeenschapsoverheid bevoegd is en waarvoor bij de wet of het decreet een specifiek toezicht is georganiseerd."

Er dient een onderscheid gemaakt te worden tussen het gewoon en specifiek administratief toezicht.

Het specifiek toezicht betreft materies die vallen onder federale, gewestelijke of communautaire bevoegdheid, maar waarvoor de federale, communautaire of gewestelijke overheid bepaalde opdrachten aan plaatselijke besturen heeft opgedragen. Het specifiek administratief toezicht

beoogt de bescherming van het federaal, communair of gewestelijk belang tegen ondoordachte initiatieven of schuldig verzuim van de plaatselijke overheid. Het gewoon administratief toezicht daarentegen is het toezicht van gemeen recht, dat wordt uitgeoefend wanneer een aangelegenheid in beginsel van gemeentelijk of provinciaal belang is.

Het toezicht dat in dit hoofdstuk wordt ingevoerd is dus een specifiek administratief toezicht. Het betreft hier immers een aangelegenheid waarvoor het Vlaamse Gewest bevoegd is (het havenbeleid) en waarvoor het Vlaamse Gewest bepaalde opdrachten toevertrouwt aan de plaatselijke overheid (de havenbedrijven).

Artikel 22 voorziet in een goedkeuringstoezicht van de Vlaamse regering op een aantal beslissingen van het havenbedrijf. Het betreft hier een vorm van bijzonder administratief toezicht.

Artikel 22, § 1, 1°, legt een beperking op het vreemden of het hypotheekeren van haventerreinen en -infrastructuur die eigendom zijn van het Gewest of die door het Vlaamse Gewest werden gesubsidieerd. De gemeenschap heeft grote bedragen geïnvesteerd in de aanleg van havens en het is van groot belang dat dit belangrijk strategisch economisch instrument in het bezit blijft van de overheid. Deze noodzaak is wellicht niet absoluut. Het is denkbaar dat bepaalde onderdelen van de haven of zijn uitrusting toch best verkocht worden. In dit geval kan de Vlaamse regering, eventueel via de daartoe gedelegeerde Vlaamse minister, in bepaalde gevallen toelating verlenen.

Artikel 22, § 1, 2°, bepaalt dat het ontvangen van toelagen en giften van publiekrechtelijke instellingen en publieke overheden onderworpen is aan de goedkeuring van de regering, die dit eventueel kan delegeren naar de bevoegde minister. Deze goedkeuring is vereist om er over te waken dat door het verlenen van toelagen of giften (bijvoorbeeld van de steden aan het havenbedrijf) de verwezenlijking van kostendekkende exploitatie van het havenbedrijf als streefdoel niet wordt uitgesteld. Dit is met name het geval wanneer deze giften een continu karakter zouden vertonen. Anderzijds kan de regering niet blind zijn voor de historische componenten die het bereiken van een kostendekkende exploitatie bemoeilijken. De Vlaamse regering zal dan ook deze historisch gegroeide scheeftekkingen inventariseren, de verantwoordelijkheid van het Vlaamse Gewest hierin vaststellen en onderzoeken hoe deze kunnen worden rechtgetrokken.

Uiteraard heeft dit artikel geen betrekking op de toelagen toegekend door het Vlaamse Gewest voor financiering van haveninvesteringen.

Om de eenvormige werkingsvoorwaarden tussen de verschillende havenbedrijven te bewaren wordt er in artikel 23 één voltijdse gewestelijke havencommissaris binnen de administratie Waterwegen en Zeewezen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap aangesteld. De gewestelijke havencommissaris wordt benoemd en ontslagen door de Vlaamse regering. De Vlaamse regering stelt eveneens het personeelskader vast dat ter beschikking wordt gesteld van de havencommissaris.

Paragraaf 2 legt op dat de gewestelijke havencommissaris uitgenodigd wordt op de vergaderingen van de raad van bestuur van het havenbedrijf.

Paragrafen 3 en 4 regelen de bevoegdheid van de gewestelijke havencommissaris.

Paragraaf 4 heeft betrekking op de schorsingsbevoegdheid. De havencommissaris heeft als taak na te gaan of de besluiten van de organen van het havenbedrijf in overeenstemming zijn met dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, met al de wettelijke regelingen die er bestaan inzake de financiering door het Vlaamse Gewest van investeringen in de verschillende havens en met de overeenkomsten tussen het Vlaamse Gewest en de havenbesturen (bijvoorbeeld concessie- en beheersovereenkomsten). Deze commissaris heeft dus geen opportuniteitstoezicht en zal dus enkel nagaan of het gewestelijk belang niet geschonden is en dit door toetsing van de besluiten van het havenbedrijf aan hoger vermelde bepalingen en overeenkomsten (en enkel aan deze).

Naast dit algemeen toezicht moeten de beslissingen tot oprichting van een onderneming of tot het aangaan van een nieuwe deelneming of het wijzigen van een deelneming in een publiek- of privaatrechtelijke rechtspersoon vooraf gevisieerd worden door de gewestelijke havencommissaris omdat dergelijke beslissingen de gelijke werkingsvoorwaarden tussen de havenbedrijven ernstig in het gedrang kunnen brengen.

De commissaris kijkt na of de beslissing voldoet aan de volgende voorwaarden :

1° de havenbestuurlijke bevoegdheden blijven bij het havenbedrijf en worden op geen enkele wijze overgedragen ;

2° de gelijkheid tussen eenzelfde groep van havengebruikers wordt niet verstoord.

HOOFDSTUK III

Havenbeleid

AFDELING 1

Samenwerking tussen de havenbedrijven en het Vlaamse Gewest

Artikel 24

Inzake het Vlaamse havenbeleid is het de rol van de gewestoverheid de dynamiek der verschillende havenbedrijven te ondersteunen. Dit gebeurt door de adviezen van de reeds bestaande "Vlaamse Havencommissie", wiens rol in de advisering van het havenbeleid wordt bevestigd. Haar opdracht wordt beperkt tot verlenen van adviezen en het uitvoeren van studies over het havenbeleid als zodanig en niet meer zoals voorheen over de structuur en het statuut van de havenbesturen. Uiteraard blijft, zoals blijkt uit artikel 30 ook inzake het investeringsbeleid een adviserende rol weggelegd voor de Vlaamse Havencommissie.

Bij deze aangelegenheid wensen de indieners er verder op te wijzen dat het aangewezen is om binnen de eigen administratie van de Vlaamse overheid voldoende knowhow en expertise aanwezig te hebben om het havenbeleid te ondersteunen. Aldus is het wenselijk dat binnen de administratie Waterwegen en Zeewezen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zelf een multidisciplinaire havencel wordt uitgebouwd waarop alle havenbestuurders en havengebruikers een beroep kunnen doen als gesprekspartner op het Vlaamse gewestelijk niveau. De oprichting van een dergelijke cel werd reeds voorgesteld in de studie "sterkte/zwakte-analyse van de Vlaamse zeehavens".

Artikel 25

Tot de ondersteuning die het Vlaamse Gewest kan geven aan de havenbedrijven behoort ook het gemeenschappelijk promotiebeleid van het globale maritieme aanbod dat Vlaanderen aan de wereld te bieden heeft. Teneinde, zoals in het verleden meermaals geschiedde, te vermijden dat elke haven naast elkaar op dezelfde markten promotie voert,

dient de gewestoverheid de gemeenschappelijke promotie te ondersteunen, rekening houdend met de eigenheid van elke haven. Alle Vlaamse diensten kunnen daartoe bijdragen. Naast de administratie Waterwegen en Zeewezen kan gedacht worden aan Export Vlaanderen en Dienst Investerings Vlaanderen.

Een minimale structuur om dit promotiebeleid dwingend te stroomlijnen kan gevonden worden in de oprichting van een gemeenschappelijke concertatiecommissie tussen de havenbedrijven en de voormelde diensten van de Vlaamse overheid. Het is nuttig voor alle havenbedrijven dat op regelmatige tijdstippen een gemeenschappelijk promotieplan wordt bewerkstelligd.

In paragraaf 3 wordt gesteld dat de in paragraaf 2 bedoelde concertatiecommissie tevens het kader kan bieden voor de uitwerking en de bewerkstelling van een harmonieuze tariefstructuur van de Vlaamse zeehavens.

Paragraaf 4 regelt het toezicht van de havencommissaris op de tarieven, wat niet valt onder zijn schorsingsbevoegdheid zoals bedoeld in artikel 23, § 4. Indien de havencommissaris vaststelt dat de tarieven indruisen tegen het algemeen belang, bijvoorbeeld aanleiding geven tot of manifest een deloyale concurrentie inhouden ten aanzien van de andere havenbedrijven dan moet de havencommissaris deze beslissingen voor beraadslaging overmaken aan de concertatiecommissie. Hiermede wordt een overleg opgelegd zonder afbreuk te doen aan de mogelijkheid voor de betrokken partijen een beroep te doen op de havengeschiedencommissie voor een definitieve beslechting.

Artikel 26

Dit artikel voorziet in een geschillenbeslechting wanneer de havenbedrijven, naar aanleiding van hun commerciële exploitaties, in dispuut komen met elkaar of met havengebruikers. De federale wetgeving betreffende arbitrage, zoals voorzien in het Gerechtelijk Wetboek, werd dit jaar aangepast teneinde ook publieke overheden die mogelijkheid te bieden. Het is inderdaad aangewezen om voor zulke specifieke geschillen een buitengerechtelijke conflictregeling aan te bieden, die op volwassen wijze en met voldoende maatschappelijk draagvlak in de betrokken wereld, tot oplossingen kan komen zonder langs gerechtelijke weg te gaan. De bedoeling is om feiten en discussies die strijdig zijn met de loyale concurrentie aldus op te vangen.

Artikel 27

Artikel 27 geeft een decretale basis aan de mogelijkheid, conform de federale wetgeving inzake de economische samenwerkingsverbanden zoals voorzien in de wet van 17 juni 1989, om samen met publiekrechtelijke rechtspersonen tot dergelijke samenwerkingsverbanden over te gaan.

AFDELING 2

Subregionaal havenbeleid

Artikel 28

Artikel 28 voorziet een facultatief subregionaal overleg rond de verschillende havenbedrijven. De gemeenten op wier grondgebied het havengebeuren een impact heeft, kunnen samen met het havenbedrijf een verzoek richten aan de Vlaamse regering om een overlegorgaan op te richten. Naast het Vlaamse Gewest en het havenbedrijf hebben de steden en gemeenten op wier grondgebied het havengebied zich uitstrekt of wier grondgebied grenst aan het havengebied steeds het recht om deel te maken van dit overlegorgaan. Ook al bestaan er specifieke overlegstructuren in specifieke wetgeving zoals ruimtelijke ordening, toch is het aangewezen om globaliserend overleg te plegen met de rondliggende gemeenten teneinde het maatschappelijk draagvlak voor de activiteiten van het havengebeuren preventief en curatief op te vangen. Het is niet de bedoeling om een logge structuur te maken die een soepele besluitvorming zou verhinderen, maar om een forum te creëren zodat alle actoren bij de verdere ontwikkeling van de havens kunnen betrokken worden.

HOOFDSTUK IV

Financiering

In juni 1994 heeft de Vlaamse Havencommissie bij meerderheid een aanbeveling goedgekeurd waarin de versterking van een meer commercieel gerichte investeringspolitiek van de havenautoriteiten gekoppeld wordt aan een grotere responsabilisering van de havenbesturen.

Hierop verder bouwend heeft de Vlaamse Havencommissie in januari 1997 een aanbeveling geformuleerd inzake de financiering van de haveninvesteringen en dit gekaderd in een plan voor grotere

inspanningen van de gewestelijke overheid in de uitbouw van de transportinfrastructuur.

Het voorstel van decreet bepaalt dan ook in de eerste plaats dat het Vlaamse Gewest de volledige uitgaven voor de maritieme toegankelijkheid ten laste neemt. Programma's ter verbetering van de maritieme toegangsweg, met inbegrip van de sluisen moeten beschouwd worden als het maritieme equivalent van hinterland-transportverbindingen die de efficiëntie, de veiligheid en het hele transportsysteem verbeteren. Ongetwijfeld betekent de hier voorgestelde decretale regeling een verschuiving van budgettaire lasten naar het Vlaamse Gewest.

In de tweede plaats wordt voorgesteld dat het Vlaamse Gewest voor aangelegenheden die onder de volledige verantwoordelijkheid vallen van de havenbesturen via de toekenning van subsidies ondersteunt. In deze decretale regeling wordt tevens ook de grondslag gelegd voor de responsabilisering van de havenbesturen die verder middels uitvoeringsbesluiten en het afsluiten van specifieke overeenkomsten zal worden verrijkt.

Indien de haveninvesteringsbudgetten niet op korte termijn zouden kunnen verhoogd worden dient gesteld dat de financieringsregels met betrekking tot de commerciële infrastructuur zullen dienen aangepast. Zoals hierboven gesteld zullen immers de investeringskosten ten laste van het Vlaamse Gewest voor de maritieme toegangswegen en de basisinfrastructuur verhogen.

Ten slotte wordt gesteld dat het Vlaamse Gewest niet tussenkomt in de aanleg van suprastructuur. Het weze gesteld dat dit laatste overeenstemt met de vigerende regelgeving.

Artikel 29

In artikel 29 wordt gesteld dat het Vlaamse Gewest instaat voor de integrale kost verbonden aan de maritieme toegangswegen en de basisinfrastructuur die niet beschouwd worden als haveninterne basisinfrastructuur. De Vlaamse Havencommissie heeft deze visie vertolkt in haar aanbeveling van januari 1997, alsook in haar commentaar op het Groenboek "On Sea Ports and Maritime Infrastructure" van de Europese Commissie. De Vlaamse regering heeft zich achter het commentaar van de Vlaamse Havencommissie geschaard.

Artikel 30

In artikel 30 wordt aangegeven welke investeringen in aanmerking kunnen komen voor subsidiëring of medefinanciering en onder welke basisvoorwaarden dergelijke financiële tegemoetkomingen dienen plaats te vinden. Deze basisvoorwaarden beogen een grotere responsabilisering van de havenbesturen. Medefinanciering is te verkiezen boven subsidiëring wanneer de betrokken infrastructuur voor het Vlaamse Gewest ook nog een ander openbaar nut heeft (bijvoorbeeld een waterkerende functie). Wat betreft de sociaal-economische verantwoording moet een geëigende socio-economische rentabiliteitsstudie bijgevoegd worden. De sanctioneringsmogelijkheid, voorzien in paragraaf 4 verhoogt duidelijk de responsabilisering van de havenbedrijven.

Artikel 31

Het is evident dat voor de gedeelten van de maritieme toegangswegen (met uitzondering uiteraard van wat nautisch als de eigenlijke doorvaartgeul moet worden beschouwd) waaraan commerciële infrastructuur is gelegen niet de algemene regeling van artikel 29 kan gelden. Aangezien de maritieme toegangswegen onder de verantwoordelijkheid van het Vlaamse Gewest vallen is medefinanciering hier aangewezen.

Artikel 32

In artikel 32 wordt aangegeven onder welke voorwaarden uitgaven verbonden aan de havenkapiteindiensten in aanmerking kunnen komen voor subsidiëring. Commercieel exploiteerbare en te recupereren kosten in het kader van de ophaling van afvalolie, de opruiming van olievlekken, enzovoort) alsook de opdrachten van dokmeesters (aanwijzen van ligplaatsen, vastmaken en inschrijving van schepen, enzovoort) komen niet in aanmerking voor subsidiëring.

Artikel 33

Artikel 33 behoeft geen commentaar.

Artikel 34

Middels de techniek van specifieke overeenkomsten kan de Vlaamse regering de havenbedrijven

bijkomende voorwaarden opleggen onder de welke de financiële tegemoetkomingen vermeld in de artikelen 30 tot en met 32 plaatsvinden.

Artikel 35

Artikel 35 stelt dat het Vlaamse Gewest niet tussenkomt in de aanleg van suprastructuur. Dit laatste stemt overeen met de vigerende regelgeving.

HOOFDSTUK V

Wijzigings- en opheffingsbepalingen

Artikel 36

Dit artikel vergt geen nadere toelichting.

Artikel 37

De huidige bestuursregeling met betrekking tot het Linkerscheldeovergebied berust op een verdeling van bevoegdheden tussen het Antwerpse havenbestuur (beheer van havengebied op linkeroever) en de Maatschappij voor Grond- en Industrialisatiebeleid (grondbeleid voor het gehele linkeroevergebied en industrialisatiebeleid met betrekking tot de industriële zone) op de Linkerscheldeover. Deze bevoegdheidsverdeling kaderde in het medebewind van de verschillende actoren en was de essentie van het politieke compromis neergelegd in de zogenaamde wet-Chabert van 19 juni 1978. In de Maatschappij voor Grond- en Industrialisatiebeleid participeren de gemeente Beveren, de Intercommunale Vereniging Land van Waas, de gemeente Zwijndrecht, de stad Antwerpen en het Vlaamse Gewest (15 %).

Door de ontwikkelingen van de laatste jaren van havenactiviteiten in het als industriegebied geconcepioneerde noordelijke deel van de Waaslandhaven dreigt het oorspronkelijke evenwicht verstoord te worden. Er dringt zich dan ook een aanpassing op van de huidige regeling om zo tot een herwaardering van het medebewind te komen zodat het Waasland terug een sterkere rol in de besluitvorming zou kunnen spelen.

Aangezien het echter niet de bedoeling kan zijn om in Vlaanderen een vijfde zeehaven te creëren dient het uitgangspunt van de wet-Chabert, name-

lijk eenheid van havenbeheer, behouden te blijven. De creatie van een vijfde zeehaven zou immers de versnippering van het havenbeheer in de hand werken en het gewestelijk havenbeleid nog meer bemoeilijken. Het principe van eenheid van beheer houdt in dat alle havenexploitatie en de uitoefening van de havenbestuurlijke bevoegdheden toekomen aan het Antwerps havenbestuur.

Om het verstoorde evenwicht te herstellen en de Wase actoren medezeggenschap te geven over de verdere ontwikkeling van de Waaslandhaven dient er een nieuwe regeling te worden uitgewerkt.

Het is de bedoeling dat de beleidsvisie omtrent de verdere ontwikkeling en fasering van de Waaslandhaven zou bepaald worden binnen een forum waar alle partijen verenigd zijn, in casu de Maatschappij voor Grond- en Industrialisatiebeleid. Om dit te realiseren worden in artikel 30 een aantal wijzigingen aan de wet-Chabert aangebracht.

– In de eerste plaats zal de Maatschappij samen met het havenbedrijf een strategisch beleidsplan moeten opstellen voor de verdere ontwikkeling van de linkeroever.

– Ten tweede : van zodra een aanpassing van de huidige grenzen van de maritieme en industriële zone of een wijziging van bestemming binnen deze zones zich opdringt zal er een beleidsovereenkomst worden gesloten tussen de Maatschappij voor Grond- en Industrialisatiebeleid, het Vlaamse Gewest en het Havenbedrijf Antwerpen. Deze overeenkomst regelt onder meer de financiële vergoeding voor overdracht van gronden van industriële zone naar maritieme zone en omgekeerd, de winst- en verliesverdeling inzake exploitatie, afspraken over het grondgebied (afspraken rond de aanleg en inplanting van bufferzones, laguneringswerken, slibverwerking, enzovoort), basisvereisten waaraan een project moet voldoen inzake leefmilieu, mobiliteit, leefbaarheid van woonkernen en tewerkstelling.

Het initiatief tot het sluiten van een beleidsovereenkomst wordt genomen door één van de aandeelhouders van de Maatschappij voor Grond- en Industrialisatiebeleid. Binnen de raad van bestuur wordt binnen zes maanden de beleidsovereenkomst bij tweederde meerderheid vastgesteld. Daarna wordt de overeenkomst ter ondertekening voorgelegd aan de drie onderscheiden partijen, het Vlaamse Gewest, de Maatschappij en het havenbedrijf Antwerpen. Indien binnen de gestelde termijn geen beleidsovereenkomst is afgesloten beslist de Vlaamse regering over de vergoeding bij overheve-

ling van gronden van industriële zone naar maritieme zone en omgekeerd, de ontsluiting van het havengebied en de investeringsprojecten.

De Vlaamse regering zal echter slechts kunnen beslissen na advies van de Maatschappij aangezien daar de punten waarover moet beslist worden reeds grondig besproken en onderzocht zullen zijn. Aldus zal de Vlaamse regering bij het nemen van haar beslissing op de hoogte zijn van de verschillende standpunten binnen de Maatschappij.

De discussie over de ontwikkeling en de fasering van het Linkerscheldeoevergebied speelt zich derhalve af binnen een geëigend overlegforum, namelijk de Maatschappij voor Grond- en Industrialisatiebeleid, waar alle actoren verenigd zijn.

Met het oog op de coördinatie van de werkzaamheden, het voorbereiden van de beleidsovereenkomsten en de opvolging ervan is het noodzakelijk dat de bestuurlijke organisatie van de Maatschappij voor Grond- en Industrialisatiebeleid versterkt wordt met een permanent secretariaat, dat gedeeltelijk kan gefinancierd worden door het Vlaamse Gewest. Dat secretariaat zal samen met vertegenwoordigers van de drie partijen de beleidsovereenkomsten voorbereiden.

Deze intermediaire beleidsstructuur vormt een duidelijk gestructureerd overlegforum en maakt een functionele taakverdeling mogelijk zonder een hiërarchie tussen de partijen door te voeren.

Verder wordt de wet-Chabert aangepast aan gewijzigde omstandigheden tengevolge van de regionalisering en de oprichting van een autonoom havenbedrijf voor het beheer van de Antwerpse haven.

10° van dit artikel voegt aan de wet-Chabert een bepaling toe teneinde de verhouding tussen het Vlaamse Gewest en de Maatschappij te regelen. Voortaan zal er op basis van de reële kostprijs (momenteel ca. 40 miljoen frank per jaar) een beheersvergoeding gevraagd worden aan de Maatschappij voor het onderhoud van de wegen gelegen in de industriële zone van het havengebied die, momenteel in het beheer van het Vlaamse Gewest zijn, maar geen gewestfunctie hebben.

In 19° wordt de medefinancieringsregeling, zoals goedgekeurd door de Vlaamse regering op 23 juli 1998 decretaal vastgelegd. Deze regeling – waarbij voor een periode van vijf jaar 75 % van het batig exploitatiesaldo wordt gereserveerd ter financiering van de leefgemeenschapspremie en de hervestiging van de leefgemeenschap Doel – vormt een

afwijking op de vigerende bepaling, zoals vervat in artikel 13 van de wet-Chabert.

HOOFDSTUK VI

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 38

Dit artikel regelt de bijzondere situatie van de haven van Brugge-Zeebrugge. Het creëren van eenvormige werkingsvoorwaarden inzake beheer voor alle Vlaamse zeehavens is één van de vooropgezette doelstellingen van dit decreet. Dit impliceert dat het Vlaamse Gewest, als toezichthoudende overheid niet langer zal participeren in om het even welke Vlaamse zeehaven. Teneinde de situatie van de Maatschappij der Brugse Zeevaartinrichtingen aan dit uitgangspunt aan te passen wordt in paragraaf 2 de Vlaamse regering gelast om de aandelen, dewelke het Vlaamse Gewest momenteel bezit in MBZ over te dragen voor het symbolisch bedrag van 1 Euro. Teneinde het openbaar karakter van MBZ te vrijwaren bepaalt het decreet dat de aandelen van het Vlaamse Gewest enkel kunnen overgedragen worden aan de stad Brugge.

De MBZ zal na deze overdracht haar structuur als naamloze vennootschap behouden. De organisatie, structuur en werking van de Maatschappij der Brugse Zeevaartinrichtingen zal worden beheerst door de gecoördineerde wetten betreffende de handelsvennootschappen. De MBZ werd op 26 november 1895 door de stad Brugge en de heren Coiseau en Cousin opgericht als een naamloze vennootschap onderworpen aan het vennootschapsrecht. De opdracht tot oprichting van de MBZ werd vastgelegd in artikel 5 van de conventiewet van 1 juni 1894 – 11 september 1895 tussen de Belgische Staat, de stad Brugge en de heren Coiseau en Cousin. Deze conventiewet voorzag ook een aantal bepalingen omtrent de werking van de MBZ.

Het aandeelhouderschap van de MBZ is over de jaren heen gewijzigd. Ter gelegenheid van de kapitaalverhoging van 1913 heeft de Belgische Staat een participatie genomen in de MBZ. De Belgische Staat is uiteindelijk meerderheidsaandeelhouder van de MBZ geworden. Bij de staatshervorming van 1988 zijn de aandelen van de Belgische Staat overgedragen aan het Vlaamse Gewest. Door de terugtrekking van het Vlaamse Gewest uit het kapitaal van de MBZ overeenkomstig de bepalingen

van dit artikel wordt de oorspronkelijke aandeelhoudersstructuur hersteld. De overdracht van de participatie van het Vlaamse Gewest aan de stad Brugge doet dus geen afbreuk aan het bestaand wettelijk kader van de MBZ. De continuïteit van de MBZ is derhalve verzekerd.

Paragraaf 4 handelt over de schrapping van de Maatschappij der Brugse Zeevaartinrichtingen in artikel 1 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. Deze schrapping is noodzakelijk opdat deze maatschappij zou kunnen werken in overeenstemming met de bepalingen van dit decreet. Om de rechtszekerheid en de continuïteit te verzekeren kan deze schrapping slechts gebeuren nadat het aandeel van het Vlaamse Gewest in de MBZ volledig is teruggetrokken.

Artikel 39

De ervaring leert dat het meer dan gewenst is dat alle bijzondere overeenkomsten, die tussen het Vlaamse Gewest en het havenbestuur bestaan voortdurend gebundeld en geactualiseerd worden. Het risico is steeds aanwezig dat sommige afspraken uit het oog verloren worden of niet meer aangepast worden. Er wordt daarom een overkoepelende overeenkomst opgelegd : alle bestaande overeenkomsten moeten vervangen worden door één enkele overeenkomst, die uiteraard volledig in overeenstemming moet zijn met de bepalingen van het decreet, en die jaarlijks geactualiseerd wordt.

Artikel 40

In artikel 40 wordt bepaald dat de havenbedrijven binnen een termijn van drie jaar een aparte rechtspersoonlijkheid aannemen. In haar unaniem advies van 25 juni 1993 op het ontwerp van decreet betreffende de zeehavens benadrukte de Havencommissie dat de Vlaamse havenbedrijven over een afzonderlijke rechtspersoonlijkheid moeten beschikken.

Op dit moment beschikken de havens van Antwerpen, Brugge en Oostende reeds over een afzonderlijke rechtspersoonlijkheid. Enkel de haven van Gent, als regie, beschikt nog niet over een afzonderlijke rechtspersoonlijkheid. In het voorstel van decreet wordt geen particuliere beheersvorm vooropgesteld. Het is aan de havenbesturen zelf om binnen het bestaande wettelijke instrumentarium

de voor hen meest aangewezen beheersvorm te kiezen.

De gemeentewet voorziet nu reeds de mogelijkheid tot oprichting van afzonderlijke rechtspersonaliteiten op lokaal vlak. Er kan evenwel begrip opgebracht worden voor de vraag binnen havenmiddelen om voor de havenbedrijven een grotere autonomie te verwerven ten aanzien van de lokale gemeentelijke autoriteit waarmee op bestuurlijk vlak een historische band bestaat. Er werd dan ook reeds meerdere malen gepleit voor de oprichting van havenvennootschappen van publiek recht opgericht door de gemeente(n). Het dient te worden erkend dat in de huidige stand van de wetgeving de oprichting van een havenvennootschap van publiek recht door de gemeente niet mogelijk is. Een dergelijke formule is slechts mogelijk mits wijziging van de Gemeentewet. In het Sint-Michielsakkoord werd overeengekomen om bij de volgende verklaring tot herziening van de Grondwet artikel 162 van de Grondwet voor herziening vatbaar te verklaren. Inmiddels is dat bij verklaring tot herziening van de Grondwet van 12 april 1995 gebeurd. Door geen enkele beheersvorm op te leggen laat het decreet toe dat, indien in de toekomst wettelijk de mogelijkheid wordt geboden om op gemeentelijk vlak naamloze vennootschappen op te richten, de havenbedrijven vrij zijn om voor deze beheersstructuur te kiezen.

Ten slotte wordt in paragrafen 2 en 3 gesteld dat voor de overgangperiode van drie jaar de regels inzake de havenbestuurlijke bevoegdheden alsook de regels inzake het toezicht en de controle op de havenbedrijven onverminderd gelden voor de havens die nog niet over een aparte rechtspersoonlijkheid voor de uitoefening van de havenbestuurlijke bevoegdheden beschikken. In concreto houdt dit in dat de beslissingen van de bestuursorganen die belast zijn met het functioneel beheer van de haven aan de regels inzake de havenbestuurlijke bevoegdheden en aan dezelfde controle- en toezichtsbepalingen onderworpen zijn als de andere havenbesturen die wel reeds over een aparte rechtspersoonlijkheid beschikken.

Artikel 41

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 42

Dit artikel geeft de mogelijkheid aan de Vlaamse regering om de bestaande havenbestuurlijke regelgeving te coördineren.

Paul DUMEZ

Robert VOORHAMME

Joachim COENS

André VAN NIEUWKERKE

Johan DE ROO

Freddy DE VILDER

VOORSTEL VAN DECREET

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° havenbedrijf : elke publiekrechtelijke overheid die als taak heeft het beheer en de exploitatie van de in 5°, 6°, 7° en 8° van dit artikel bedoelde havengebieden en die de havenbestuurlijke bevoegdheden uitoefent overeenkomstig de bepalingen van dit decreet.
- 2° havenbestuurlijke bevoegdheden :
 - a) het beheer en de exploitatie van het openbaar en privaat havendomein ;
 - b) de vaststelling en inning van de havengelden ;
 - c) de verstrekking van de havengebonden diensten aan de havengebruikers evenals de regeling en de vaststelling van de gebruiksvoorwaarden ervan ;
 - d) de uitoefening van de bijzondere administratieve politie ;
- 3° havengebonden diensten : alle openbare dienstverplichtingen in hoofde van het havenbedrijf die rechtstreeks of onrechtstreeks het overslag en transportgebeuren in het havengebied ondersteunen.
- 4° havengebied : elke zeehaven en aanhorigheden in het Vlaamse Gewest die een ruimtelijk, economisch of functioneel geheel vormt ;
- 5° havengebied van Antwerpen : de havens en aanhorigheden gelegen op de rechter- en linkeroever van de Zeeschelde ter hoogte van het grondgebied van de stad Antwerpen, van de

gemeente Beveren en van de gemeente Zwijndrecht ;

- 6° havengebied van Gent : de havens en aanhorigheden gelegen aan of in de nabijheid van het Zeekanaal naar Gent ;
- 7° havengebied van Brugge-Zeebrugge : de havens en aanhorigheden gelegen aan of in de nabijheid van het Zeekanaal van Brugge naar Zeebrugge, met inbegrip van de buitenhaven van Zeebrugge ;
- 8° havengebied van Oostende : de havens en aanhorigheden gelegen in de nabijheid van de stad Oostende en aan of in de nabijheid van het kanaal Brugge-Oostende ;
- 9° haveninfrastructuur : de openbare infrastructuur, gelegen binnen een havengebied, omvatende de basisinfrastructuur, de uitrustingsinfrastructuur en de suprastructuur maar zonder de maritieme toegangswegen ;
- 10° basisinfrastructuur : zeesluizen, havendammen, staketsels, kaaimuren niet bestemd voor de overslag van goederen of het vervoer van personen, leidingstroken, zaten van spoorwegen, groenschermen, bufferzones aan de rand van het havengebied, telkens met hun aanhorigheden en de ontsluitingswegen van en naar het havengebied, met uitzondering van de haveninterne basisinfrastructuur ;
- 11° haveninterne basisinfrastructuur : de dokken, zijnde, wateroppervlakten, taluds en aanlegbaggerwerken, inbegrepen het ophogen van terreinen ;
- 12° uitrustingsinfrastructuur : aanmeerinfrastructuur voor zee- en binnenschepen met het oog op de overslag van goederen of het vervoer van personen zoals kaaimuren, steigers, landingsbruggen, roll-on/roll-off-hellingen, evenals de lichte infrastructuur zoals kaaiverhardingen, interne ontsluitingswegen binnen het havengebied telkens met hun aanhorigheden ;
- 13° suprastructuren : loodsen, opslagplaatsen en hefwerktuigen van alle aard, en alle havenstructuren die niet vallen onder maritieme toegangswegen, basis- en uitrustingsinfrastructuur ;
- 14° havengebruiker : elke actor wiens economische activiteit rechtstreeks of onrechtstreeks

verband houdt met het functioneren van de logistieke keten waarvan ee haven het knooppunt is ;

15° bestaande havenbesturen : het gemeentelijke havenbedrijf Antwerpen, het gemeentelijk havenbedrijf Oostende, de stad Gent en de Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen ;

16° maritieme toegangswegen : de vaarpassen in de Noordzee, de Westerschelde, de Beneden-Zeeschelde, andere voor de zeescheepvaart afgebakende rivieren en geulen ; de vaarwegen in de aan getij onderworpen gedeelten van de havens met inbegrip van de toegangseu-
len naar de zeesluizen, telkens met hun aanhorigheden ; de kanaaldokken en zwaai-
kommen ; de kanalen ;

17° kanaaldokken : dokken en geulen die toegang en doorvaart verlenen in of tot het havenge-
bied ;

18° De Vlaamse Havencommissie : de Vlaamse Havencommissie zoals opgericht bij artikel 7quater van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen gewijzigd bij het decreet van 4 april 1990.

Artikel 3

§ 1. De Vlaamse regering stelt overeenkomstig de wetgeving op de ruimtelijke ordening nader de grenzen van de havengebieden, zoals bedoeld in artikel 2, vast.

§ 2. De Vlaamse regering kan nader de maritieme toegangswegen en de bestanddelen van de haven-
infrastructuur, zoals bedoeld in artikel 2, bepalen.

HOOFDSTUK II

Havenbeheer

AFDELING 1

Havenbestuurlijke bevoegdheden

Artikel 4

§ 1. De havenbedrijven zijn publiekrechtelijke overheden. Alleen zij kunnen de havenbestuurlijke

bevoegdheden uitoefenen. De havenbestuurlijke bevoegdheden zijn noch geheel noch gedeeltelijk overdraagbaar.

§ 2. Indien de havenbedrijven de havenbestuurlijke bevoegdheden niet uitoefenen overeenkomstig de bepalingen van dit decreet en van de besluiten genomen ter uitvoering ervan kan de Vlaamse regering de uitkeringen bedoeld in de artikelen 30, 31 en 32 geheel of gedeeltelijk inhouden, tenzij de havenbedrijven kunnen aantonen dat zij binnen een termijn, overeengekomen met de Vlaamse regering hieraan wel voldoen.

Artikel 5

§ 1. De in het havenbedrijf participerende rechtspersonen hebben een publiekrechtelijk karakter. Onverminderd artikel 38 participeert het Vlaamse Gewest noch rechtstreeks noch onrechtstreeks in de havenbedrijven.

§ 2. De havenbedrijven zijn onderworpen aan de wetten van de handelsvennootschappen voor zover ze niet met dit decreet of met andere wettelijke bepalingen in strijd zijn. Boek III van het Wetboek van Koophandel is niet van toepassing op de havenbedrijven.

§ 3. De havenbedrijven worden bestuurd door een raad van bestuur en eventueel een directiecomité dat belast is met het dagelijks bestuur, met de vertegenwoordiging met betrekking tot dat bestuur en met de uitvoering van de beslissingen van de raad van bestuur.

§ 4. De havenbedrijven zijn opgericht voor onbepaalde duur. De ontbinding en de vereffening worden geregeld in de statuten.

§ 5. Het doel en de taken die de havenbedrijven op zich nemen ter vervulling van hun opdracht van openbare dienst worden in de statuten omschreven, met inachtneming van de bepalingen van dit decreet. De statuten van de havenbedrijven en alle wijzigingen ervan worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 6

Voorzover de gelijkheid tussen eenzelfde groep van havengebruikers niet wordt verstoord, oefenen de havenbedrijven alle activiteiten uit die de uitoefening van de havenbestuurlijke bevoegdheden

rechtstreeks of onrechtstreeks bevorderen, met inbegrip van het oprichten van ondernemingen of het deelnemen in publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen.

Artikel 7

In de schoot van elk havenbedrijf kan een raad van overleg worden opgericht die wordt gevormd door de vertegenwoordigers van het havenbestuur enerzijds en de vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van werkgevers en werknemers in de haven anderzijds.

De samenstelling wordt nader bepaald in de statuten van het havenbedrijf of in een afzonderlijk convenant met alle betrokken partijen.

De raad van overleg heeft als opdracht om het havenbedrijf te adviseren over de algemene havenpolitiek.

Artikel 8

De havenbestuurlijke bevoegdheden kunnen in een havengebied slechts door één havenbedrijf worden uitgeoefend, met uitzondering van de activiteiten die betrekking hebben op het beheer van jacht-, visserij- en militaire havens.

Artikel 9

§ 1. De havenbedrijven beheren het binnen het havengebied gelegen openbaar domein waarvan zij het eigendomsrecht hebben of dat hen in beheer werd gegeven.

Zij beheren het binnen het havengebied gelegen privaat domein van de overheid waarop zij een zakelijk recht hebben of dat hen in concessie werd gegeven.

Zij beheren eveneens de suprastructuur waarvan zij eigenaar zijn en de uitrustingsinfrastructuur op het openbaar en privaat domein.

§ 2. Zij kunnen daartoe alle beheershandelingen stellen zoals onder meer het onderhouden, het verbeteren, het vernieuwen, het uitbreiden, het ter beschikking stellen en bedienen van de in § 1 bedoelde goederen, behoudens :

1° handelingen die de eigendomsrechten op de in beheer gegeven goederen, bedoeld in § 1, bezwaren, tenzij met toestemming van de eigenaar. Deze toestemming wordt per aangetekende brief gevraagd en wordt geacht te zijn verworven bij gebreke aan een beslissing binnen zestig dagen.

2° het affecteren, het desaffecteren en het wijzigen van bestemming van de goederen, bedoeld in § 1, tenzij met toestemming van de eigenaar. Deze toestemming wordt per aangetekende brief gevraagd en wordt geacht te zijn verworven bij gebreke aan een beslissing binnen zestig dagen.

Artikel 10

§ 1. De havenbedrijven kunnen alle voor de uitoefening van hun bevoegdheden nodige roerende en onroerende goederen verwerven.

§ 2. Na machtiging door de Vlaamse regering, kunnen de havenbedrijven, overeenkomstig de wetgeving betreffende de onteigening ten algemene nutte, in eigen naam en voor eigen rekening onroerende goederen onteigenen die nodig zijn voor de verwezenlijking van hun maatschappelijk doel.

Artikel 11

De havenbedrijven zijn gemachtigd om werken uit te voeren die nodig zijn voor de aanleg en exploitatie van het havengebied, op of onder onroerende goederen die behoren tot het openbaar en het privaat domein van, de federale overheid, het Vlaamse Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de provincies, de gemeenten en de instellingen die eronder ressorteren, mits toestemming van de eigenaar.

Deze toestemming wordt per aangetekende brief gevraagd en wordt geacht te zijn verworven bij gebreke aan een beslissing binnen zestig dagen.

Artikel 12

Onverminderd artikel 9 van de wet van 19 juni 1978 betreffende het beheer van het linkerscheldeoevergebied ter hoogte van Antwerpen en houdende maatregelen voor het beheer en de exploitatie van de haven van Antwerpen, gewijzigd bij koninklijk besluit nr. 523 van 31 maart 1987, wordt een recht van voorkoop gevestigd ten voordele van

het havenbedrijf op private onroerende eigendommen gelegen in een havengebied.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regelen voor de uitoefening van dit recht.

Artikel 13

§ 1. De havenbedrijven kunnen de in artikel 9 bedoelde goederen voor hernieuwbare periodes van bepaalde duur telkens ten hoogste voor 99 jaar, ter beschikking stellen van derden. Dat kan gebeuren door middel van een domeinconcessie of een concessie van bouwwerken, door het verlenen van erfpacht-, opstal- of huurrechten, onverminderd de wettelijke maximumtermijnen.

§ 2. Het havenbedrijf stelt de voorwaarden vast waaronder deze goederen ter beschikking worden gesteld.

Artikel 14

Onder ieder havenbedrijf ressorteert een havenkapiteindienst opgericht overeenkomstig de wettelijke regeling op de havenkapiteindiensten, die instaat voor het nemen van alle maatregelen ter vrijwaring van de openbare orde, rust, veiligheid van de havenbedrijvigheid, zoals :

- 1° de regeling van de goederenbehandeling en -opslag en het in- en ontschepen van passagiers ;
- 2° de regeling van de toegankelijkheid van het havengebied ;
- 3° de vrijwaring van het milieu, de integriteit en de veiligheid van het havengebied.

Artikel 15

§ 1. De in de havengebieden gevorderde havengelden van welke aard ook worden bij uitsluiting van alle andere overheden geïnd door en komen ten goede aan het havenbedrijf.

§ 2. De tarieven worden door het havenbedrijf vastgesteld.

Artikel 16

§ 1. Onverminderd de aan andere overheden toegewezen bevoegdheden, kunnen de havenbedrijven aan de havengebruikers alle havengebonden diensten verstrekken die zij nodig achten.

§ 2. Het havenbedrijf kan de verstrekking van de havengebonden diensten al dan niet bij wege van concessie van openbare dienst overlaten aan private of publieke rechtspersonen.

Artikel 17

Het havenbedrijf stelt met betrekking tot de havengebonden diensten de regeling en de gebruiksvoorwaarden vast.

Artikel 18

§ 1. Onverminderd artikel 19 behouden het Vlaamse Gewest en de andere publiekrechtelijke besturen of instellingen bij en na de oprichting van een havenbedrijf hun eigendomsrechten op de domeingoederen, inbegrepen de basis- en uitrustingsinfrastructuur gelegen of verworven in het havengebied.

§ 2. Het Vlaamse Gewest en andere publieke instellingen en overheden kunnen hun domeingoederen alnaargelang hun finaliteit in concessie dan wel in beheer geven middels af te sluiten overeenkomsten.

Wat het beheersaspect betreft worden in deze overeenkomsten bepalingen opgenomen in verband met het dagelijks onderhoud en exploitatie van de in beheer gegeven domeingoederen en de daarmee overeenstemmende kosten van het havenbedrijf.

De Vlaamse regering stelt met betrekking tot het beheer en in concessie geven van de domeingoederen van het Vlaamse Gewest eenvormige regelen vast, inzonderheid met betrekking tot het bepalen van de jaarlijkse beheers- en concessievergoedingen.

Artikel 19

In afwijking van de artikelen 546, 547 en 551 tot 564 van het Burgerlijk Wetboek en behoudens

andersluidende overeenkomst met de eigenaar of gebruiker van de in artikel 9 bedoelde goederen, komt het eigendomsrecht over alles wat de bedoelde goederen voortbrengen en over alles wat er, door toedoen van wie dan ook, natuurlijk of kunstmatig als bijzaak mee verenigd wordt, voor de duur van de overeenkomst toe aan de havenbedrijven.

AFDELING 2

Toezicht, controle en financiële bepalingen

Artikel 20

De havenbedrijven ontvangen de inkomsten van de uitoefening van de havenbestuurlijke bevoegdheden en van al de andere activiteiten die zij uitoefenen.

Artikel 21

§ 1. Het havenbedrijf stelt periodiek, minstens om de vijf jaar een ondernemingsplan op dat de doelstellingen en de strategie van het havenbedrijf op middellange termijn vastlegt, evenals een jaarlijks activiteitenverslag.

§ 2. Het activiteitenverslag en het ondernemingsplan, bedoeld in § 1, alsmede het omstandig verslag van het college van commissarissen worden meegegeeld aan de Vlaamse regering.

§ 3. De boekhouding van de havenbedrijven wordt gevoerd volgens de wetgeving op de boekhouding en de jaarrekeningen van de ondernemingen.

Artikel 22

§ 1. Aan de goedkeuring van de Vlaamse regering zijn onderworpen :

- 1° de beslissingen tot vervreemding of hypothekering van de uitrustingsinfrastructuur waarvoor subsidies verleend werden door het Vlaamse Gewest, en die gelegen zijn in het havengebied ;
- 2° de beslissing tot aanvaarding van toelagen of giften van publieke overheden en publiekrechtelijke instellingen ;

§ 2. De besluiten van de Vlaamse regering houdende goedkeuring of weigering worden genomen binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst van het per aangetekende brief gedane verzoek tot goedkeuring. Wanneer binnen deze termijn geen beslissing is genomen, wordt de goedkeuring geacht te zijn verworven.

Artikel 23

§ 1. Een voltijds gewestelijke havencommissaris, aangesteld binnen het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, oefent binnen het kader van dit decreet controle uit op de havenbedrijven. De gewestelijke havencommissaris wordt benoemd en ontslagen door de Vlaamse regering die zijn statuut regelt. Ter ondersteuning van zijn controletaak stelt de Vlaamse regering de gewestelijke havencommissaris het nodige personeel ter beschikking.

§ 2. De gewestelijke havencommissaris wordt uitgenodigd op alle vergaderingen van de raad van bestuur van de havenbedrijven. De havenbedrijven stellen binnen twintig dagen de gewestelijke havencommissaris op de hoogte van alle beslissingen van de raad van bestuur van de havenbedrijven.

§ 3. De beslissingen van een havenbedrijf tot het oprichten van een onderneming of het aangaan van een nieuwe deelneming of het wijzigen van een deelneming in een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon moeten door de gewestelijke havencommissaris gevisueerd worden. Het visum moet binnen een termijn van vijf vrije dagen worden gegeven. Eenmaal deze termijn verstreken, wordt het visum geacht gegeven te zijn. Beslissingen houdende weigering van het visum worden omstandig gemotiveerd. Indien het visum wordt geweigerd kan het havenbedrijf binnen een termijn van tien vrije dagen vanaf de kennisgeving van de weigering het dossier voorleggen aan de Vlaamse regering. De Vlaamse regering beslist binnen een termijn van dertig vrije dagen. Bij gebreke van een beroep van het havenbedrijf binnen de gestelde termijn van tien vrije dagen wordt de weigering geacht definitief te zijn. Bij gebreke van een beslissing van de Vlaamse regering binnen de gestelde termijn van dertig vrije dagen wordt het visum geacht gegeven te zijn.

Het visum heeft betrekking op de toetsing van de beslissing aan de voorwaarden gesteld in artikelen 4, § 1, en artikel 6.

§ 4. De gewestelijke havencommissaris kan de uitvoering opschorten van alle beslissingen van de bestuursorganen die hij strijdig acht met dit decreet, met de wettelijke bepalingen inzake de financiering van haveninvesteringen, met de besluiten genomen ter uitvoering van dit decreet of de overeenkomsten bedoeld in artikel 39. Om beroep aan te tekenen beschikt de gewestelijke havencommissaris over een termijn van vier vrije dagen, ingaand op de dag waarop hij van de beslissing op de hoogte werd gesteld overeenkomstig § 2.

Het beroep is opschortend.

Heeft de Vlaamse regering, binnen een termijn van twintig vrije dagen ingaand dezelfde dag als de in het eerste lid bedoelde termijn, de nietigverklaring niet uitgesproken, dan wordt de beslissing waartegen beroep werd aangetekend definitief. De Vlaamse regering betekent de nietigverklaring aan het havenbedrijf.

HOOFDSTUK III

Havenbeleid

AFDELING 1

Samenwerking tussen de havenbedrijven en het Vlaamse Gewest

Artikel 24

De Vlaamse Havencommissie adviseert de Vlaamse regering over het Vlaams Havenbeleid. De Vlaamse regering kan ten allen tijde de bevoegdheid, de samenstelling en de werking ervan nader bepalen.

De Vlaamse Havencommissie brengt adviezen uit en voert studies uit, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de Vlaamse regering of het Vlaams Parlement.

Artikel 25

§ 1. De Vlaamse regering en de havenbedrijven ontwikkelen initiatieven inzake een gemeenschappelijk promotiebeleid van het gehele Vlaamse havenpotentieel.

§ 2. De Vlaamse regering wordt gemachtigd om een gemeenschappelijke concertatiecommissie op te richten. In deze gemeenschappelijke concertatiecommissie waar zowel regering als de havenbedrijven vertegenwoordigd zijn, wordt door de Vlaamse diensten bevoegd voor havenbeleid en voor externe betrekkingen en de havenbedrijven een vijfjaarlijks, op bedrijfseconomische leest geschied promotieplan opgesteld en uitgewerkt.

§ 3. De Vlaamse regering en de havenbedrijven ontwikkelen de initiatieven om binnen het kader van de in § 2 bedoelde concertatiecommissie harmonieuze tariefstructuren in de Vlaamse zeehavens te bewerkstelligen teneinde een loyale concurrentiepositie van de Vlaamse zeehavens te vrijwaren.

§ 4. Indien de tarieven, beslist in toepassing van artikel 15, § 2, kennelijk indruisen tegen het algemeen belang of tegen een eerlijke concurrentie tussen de havenbedrijven moet de gewestelijke havencommissaris deze beslissingen voorleggen aan de concertatiecommissie. Deze commissie beraadslaagt hierover binnen een termijn van 15 vrije dagen na het toesturen van de beslissing van de havencommissaris.

Artikel 26

§ 1. De betwistingen tussen de havenbedrijven onderling inzake de exploitatie en in het bijzonder inzake de commerciële activiteiten van de havenbedrijven alsook de betwistingen van de havenbedrijven met één of meer havengebruikers worden beslecht door een havengeschillencommissie, die werkt op de wijze van arbitrage zoals voorzien in het Gerechtelijk Wetboek.

§ 2. Eisende en verwerende partijen duiden, in voorkomend geval, elk een scheidsrechter aan. Deze beide scheidsrechters duiden op hun beurt een derde scheidsrechter aan die als voorzitter van het scheidsgerecht zal fungeren.

§ 3. De scheidsrechters functioneren als vrij verkozen rechters. Bij het uitvoeren van hun opdracht zijn zij van alle niet volstrekt bindende rechtsvormen vrijgesteld en dienen zij een uitspraak te doen uitsluitend op basis van schriftelijke bundels en uiteenzettingen der partijen. In zover zij het nuttig achten hebben zij het recht bijkomende schriftelijke inlichtingen te vragen of de partijen mondeling te horen, dit alles overeenkomstig de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek terzake.

§ 4. De beraadslagen zijn geheim en de scheidsrechters dienen het geheim tegenover iedereen te eerbiedigen. De scheidsrechter zijn, noch individueel, noch collegiaal aansprakelijk voor de gevolgen van de beslissing.

§ 5. De beslissing wordt met meerderheid van stemming genomen, uiterlijk drie maanden na indiening van de volledige dossiers, in laatste instantie, zonder hoger beroep.

Artikel 27

De havenbedrijven kunnen met publiekrechtelijke rechtspersonen economische samenwerkingsverbanden oprichten.

Het door een gemeentelijk autonoom havenbedrijf opgericht economisch samenwerkingsverband wordt niet beschouwd als een filiaal in de zin van artikel 263sexies, § 2, van de Gemeentewet.

AFDELING 2

Subregionaal havenbeleid

Artikel 28

Op verzoek van het havenbedrijf en één van de steden of gemeenten, bedoeld in het tweede lid, kan de Vlaamse regering per havengebied een subregionaal overlegorgaan oprichten om de impact van de havenactiviteiten op de ruimtelijke ordening, het leefmilieu, de mobiliteit en de leefbaarheid van de woonkernen na te gaan en daaromtrent adviezen in te winnen.

Naast het Vlaamse Gewest en het betrokken havenbedrijf hebben de steden en gemeenten op wier grondgebied het betrokken havengebied zich uitstrekt of wier grondgebied grenst aan dit havengebied steeds het recht om deel uit te maken van dit overlegorgaan.

De adviezen van dit overlegorgaan worden overgemaakt aan de Vlaamse regering.

De Vlaamse regering bepaalt de verdere samenstelling, de concrete adviesopdracht en de werking van dit gewestelijk subregionaal overlegorgaan.

HOOFDSTUK IV

Financiering

Artikel 29

Onverminderd artikel 31 is het Vlaamse Gewest verantwoordelijk voor de aanleg, de instandhouding, met inbegrip van het verwerken van de specie, en het onderhoud van de maritieme toegangswegen en de basisinfrastructuur, de haveninterne basisinfrastructuur uitgezonderd.

Artikel 30

§ 1. De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd binnen de perken van de begroting subsidies toe te kennen aan de havenbedrijven voor investeringen in de haveninterne basisinfrastructuur en de uitrustingsinfrastructuur met inbegrip van de vervanging van technisch en economisch achterhaalde constructies, of deze investeringen mede te financieren.

§ 2. Bij de aanvraag tot subsidiëring of medefinanciering moet het havenbedrijf een technische en sociaal-economische verantwoording voegen die minstens de afstemming op de marktontwikkeling en het Vlaams havenbeleid dient te omvatten. Tevens dienen de te verwachten gevolgen op het vlak van mobiliteit, ruimtelijke ordening en het leefmilieu te worden verantwoord. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met inbegrip van de termijnen, omtrent de procedure van indiening en beoordeling van de verstrekte verantwoordingsgegevens ter ondersteuning van de aanvraag tot subsidiëring of medefinanciering.

§ 3. De financiële tegemoetkomingen vermeld in § 1 dienen principieel goedgekeurd te zijn voordat de gunningsprocedure begonnen wordt. De Vlaamse regering bepaalt boven welk bedrag een verantwoordingsdossier bedoeld in § 2 een advies van de Vlaamse Havencommissie dient te bevatten.

§ 4. De Vlaamse regering wordt gemachtigd de in § 1 vermelde financiële tegemoetkomingen geheel of gedeeltelijk terug te vorderen, volgens een door haar nader te bepalen methode indien de feitelijke ontwikkelingen van het investeringsproject wezenlijk blijken te verschillen van het daarvoor ingediende verantwoordingsdossier en voorzover dit aan het havenbedrijf kan worden toegerekend.

Artikel 31

De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd binnen de perken van de begroting de instandhouding, met inbegrip van het verwerken van specie, en het onderhoud voor het gedeelte van de maritieme toegangsweg waaraan aanmeerinfrastructuur voor zee- en binnenschepen met het oog op de overslag van goederen of het vervoer van personen is gelegen mede te financieren.

Artikel 32

De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd binnen de perken van de begroting subsidies toe te kennen aan de havenbedrijven ten behoeve van de havenkapiteindiensten die expliciet kunnen worden toegewezen aan de verkeersafwikkeling, de veiligheid en de vrijwaring van het milieu.

Artikel 33

De Vlaamse regering stelt, wat de artikelen 30 tot 32 betreft de nadere regels vast inzake de subsidie en medefinancieringspercentages.

Artikel 34

Onverminderd artikel 33 kan het Vlaamse Gewest de in artikelen 29 tot 32 bedoelde financiële tegemoetkomingen verbinden aan voorwaarden opgenomen in specifieke overeenkomsten, af te sluiten met het betrokken havenbedrijf.

Artikel 35

Investeringslasten in suprastructuren komen nooit ten laste van het Vlaamse Gewest.

HOOFDSTUK V

Wijzigings- en opheffingsbepalingen

Artikel 36

Artikelen 38 en 39 van het decreet van 18 december 1992 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1993 worden opgeheven.

Artikel 37

In de wet van 19 juni 1978 betreffende het beheer van het linkerscheldeoevergebied ter hoogte van Antwerpen en houdende maatregelen voor het beheer en de exploitatie van de haven van Antwerpen worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in artikel 2, eerste lid, wordt de derde streep vervangen door wat volgt :

"– ten westen, de westelijke grens van de aan te leggen groenzone met uitsluiting van de zone voor lokale ondernemingen, zoals vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering van 17 juni 1996 houdende wijziging van het gewestplan Sint-Niklaas Lokeren ;";

2° in artikel 2 worden aan het tweede lid de woorden "behoudens wat betreft de hogervernoemde uitsluiting van de zone voor lokale ondernemingen" toegevoegd ;

3° artikel 3 wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 3

In het L.S.O.-gebied wordt onderscheiden, naast zones voor algemene infrastructuur, voor groenvoorziening en woonzones, een havengebied." ;

4° in artikel 5 wordt het eerste lid, gewijzigd bij koninklijk besluit nr.523 van 31 maart 1987, vervangen door wat volgt :

"Het havengebied van het L.S.O.-gebied omvat :

1° een maritieme zone bestaande uit

– de natte infrastructuur, welke overeenkomstig artikel 12 door het Vlaamse Gewest aan de havenbeheerder in beheer wordt gegeven ;

– de daarbij aansluitende terreinen die voor de havenbeheerder noodzakelijk zijn ten behoeve van de haven exploitatie ;

- de terreinen te zuiden van het kanaaldok, alsmede ten noorden een zone omheen het kanaaldok en de insteedokken, alsook de stroken langsheen de Schelde, die bestemd zijn voor de aanleg van meergelegenheden van zee- en binnenschepen.

2° een industriële zone omheen de in 1° beschreven zone dat er een ruimtelijk, functioneel en economisch geheel mee vormt." ;

5° in artikel 5 wordt het tweede lid, gewijzigd bij koninklijk besluit nr.523 van 31 maart 1987, vervangen door wat volgt :

"De grenzen van en binnen het havengebied worden vastgesteld door de Vlaamse regering overeenkomstig de wetgeving op de ruimtelijke ordening." ;

6° in artikel 5 wordt het derde lid, ingevoegd bij koninklijk besluit nr.523 van 31 maart 1987, opgeheven ;

7° het opschrift van hoofdstuk II wordt vervangen door wat volgt :

"HOOFDSTUK II

Haven-, grond- en industrialisatiebeleid op de linkerscheldeoever" ;

8° in artikel 6 worden in het eerste lid de woorden "grond- en industrialisatiebeleid" vervangen door de woorden "haven- en industrialisatiebeleid" ;

9° in artikel 6 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt :

"In afwijking van artikel 11 van de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales wordt de verhouding tussen de verschillende aandeelhouders in de bestuursorganen van de Maatschappij bepaald door hun inbreng in het maatschappelijk kapitaal." ;

10° aan artikel 6 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"De Maatschappij is onderworpen aan de bepalingen van de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales in de mate waarin deze niet strijdig zijn met de bepalingen van deze wet." ;

11° in artikel 7 worden de woorden "de stad Antwerpen" vervangen door de woorden "het gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen" en de woorden "de Staat" door de woorden "het Vlaamse Gewest" ;

12° artikel 8 wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 8

De Maatschappij heeft tot doel het grondbeleid voor het havengebied in het L.S.O.-gebied, het industrialisatiebeleid voor de industriële zone gelegen binnen dit havengebied en het uitstippelen van het subregionale beleid inzake de verdere ontwikkeling en fasering van de Waaslandhaven.

De Maatschappij stelt voor het L.S.O.-gebied samen met het gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen een strategisch plan vast." ;

13° artikel 9, gewijzigd bij koninklijk besluit nr. 523 van 31 maart 1987, wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 9

Tot verwezenlijking van haar doel verwerft de Maatschappij de gronden van het havengebied van het L.S.O.-gebied en maakt ze bouwrijp.

De gronden die reeds voor rekening van het Vlaamse Gewest werden verworven, worden aan de Maatschappij overgedragen, rekening houdend met de door derden verkregen rechten. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden van deze overdracht.

De Vlaamse regering bepaalt op basis van een reële kostprijsberekening de vergoeding voor de instandhouding van de wegen gelegen in de industriële zone van het havengebied." ;

14° in artikel 10 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt :

"De Maatschappij kan overeenkomstig de wetgeving inzake onteigeningen ten algemene nutte de verwervingen, met inbegrip van de strooksgewijze aankopen en onteigeningen, van de voor het bereiken van haar doel noodzakelijke onroerende goederen vervol-

gen, nadat ze door de Vlaamse regering van algemeen nut zijn verklaard." ;

15° in artikel 11 worden in het eertse lid, gewijzigd bij koninklijk besluit nr.523 van 31 maart 1987, de woorden "de stad Antwerpen" vervangen door de woorden "het gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen" ;

16° in artikel 11 worden in het tweede lid de woorden "koninklijke goedkeuring" vervangen door de woorden "goedkeuring door de Vlaamse regering" ;

17° in artikel 11 wordt het derde lid vervangen door wat volgt :

"De algemene voorwaarden waaronder de overdracht en de concessie van gronden aan derden geschieden, evenals de bijkomende vergoedingen voor het gebruik en het genot van de infrastructuur door derden worden door de Vlaamse regering vastgesteld op voorstel van de Maatschappij." ;

18° in artikel 12 worden de woorden "de Staat" vervangen door de woorden "het Vlaamse Gewest" en de woorden "de stad Antwerpen" door de woorden "het gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen".

19° in artikel 13, gewijzigd bij koninklijk besluit nr.523 van 31 maart 1987, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt :

"Tot en met het jaar 2003 zal in afwijking van het eerste lid het batig exploitatiesaldo, na toekenning van een normale intrestvergoeding voor de ingebrachte kapitalen voor 75 % worden aangewend voor haar aandeel in de financiering van de leefgemeenschapspremie en de hervestiging van de leefgemeenschap Doel." ;

20° artikel 14 wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 14

In de maritieme zone van het havengebied van het L.S.O.-gebied beheert en exploiteert het gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen de haven. Het vaardigt ten dien einde alle nodige verordeningen en reglementen uit met inbegrip van de concessievoorwaarden. Het treedt in de rechten en verplichtingen van de stad Antwerpen." ;

21° in artikel 15 worden de woorden "de Koning" vervangen door de woorden "de Vlaamse regering" ;

22° een hoofdstuk IIIbis, bestaande uit een artikel 15bis, wordt ingevoegd als volgt :

"HOOFDSTUK IIIbis

Beleidsovereenkomsten

Artikel 15bis

§ 1. Het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, de Maatschappij en het gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen, sluiten, naar aanleiding van een aanpassing van de grenzen van de maritieme en de industriële zone van het havengebied of van een wijziging van bestemming binnen één van deze zones, een beleidsovereenkomst.

Deze beleidsovereenkomst wordt gesloten op basis van het strategisch plan, bedoeld in artikel 8, en regelt inzonderheid volgende aangelegenheden :

1° de vergoeding bij overheveling van gronden van industriële zone naar maritieme zone en omgekeerd ;

2° de ontsluitingsinfrastructuur binnen het havengebied ;

3° de investeringsprojecten.

§ 2. Op verzoek van één van de aandeelhouders van de Maatschappij stelt de raad van bestuur bij tweederde meerderheid een ontwerp van beleidsovereenkomst vast. Dit ontwerp wordt ter ondertekening voorgelegd aan de in § 1 bedoelde partijen.

Het ontwerp van de overeenkomst wordt vastgesteld binnen zes maanden van het verzoek van één van de aandeelhouders, tenzij de raad van bestuur een andere termijn bepaalt of de termijn verlengt.

Indien geen beleidsovereenkomst is afgesloten binnen de vastgestelde termijn, beslist de Vlaamse regering, na advies van de Maatschappij, over de aangelegenheden bedoeld in het tweede lid van § 1. De Maatschappij geeft haar advies binnen een maand na het verlo-

pen van de vastgestelde termijn, zoniet beslist de Vlaamse regering zonder dit advies. Van dit advies kan de Vlaamse regering slechts afwijken mits motivering.

§ 3. Het ontwerp van beleidsovereenkomst wordt voorbereid door een werkgroep die samengesteld is uit vertegenwoordigers van de drie contracterende partijen die beschikken over de nodige kwalificaties inzake de aangelegenheden bedoeld in het tweede lid van § 1 en uit de leden van het permanent secretariaat.

De Maatschappij vormt een permanent secretariaat met het oog op deelname aan en de coördinatie van de werkzaamheden van de werkgroep en de opvolging van de beleidsovereenkomsten.

Op voorstel van de Maatschappij bepaalt de Vlaamse regering nader de regels voor de oprichting, de samenstelling en de werking van het permanent secretariaat.

Binnen de Maatschappij wordt een permanente overlegcommissie opgericht bestaande uit vertegenwoordigers van de werkgevers-havengebruikers, vertegenwoordigers van de representatieve werknemersorganisaties, vertegenwoordigers van de Maatschappij en vertegenwoordigers van het gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen. Deze overlegcommissie brengt advies uit over elk ontwerp van beleidsovereenkomst.

Binnen de Maatschappij kunnen eveneens andere tijdelijke of permanente overlegcommissies worden opgericht, bestaande uit de verschillende actoren van het LSO-gebied." ;

23° artikel 18, gewijzigd bij koninklijk besluit nr. 523 van 31 maart 1987, wordt opgeheven ;

24° artikel 19 wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 19

De rechten, retributies en andere havengebonden inkomsten in de maritieme zone van het havengebied op linkerscheldeoever zijn van dezelfde structuur en liggen op hetzelfde niveau als van de maritieme zones in de haven op de rechterscheldeoever. Zij worden uitsluitend opgelegd en geïnd door de havenbeheer-

der die ook de lasten van de havenuitbating in het LSO-gebied draagt." ;

25° artikel 22 wordt opgeheven ;

26° in artikel 24 worden de woorden "het havengebied" vervangen door de woorden "de maritieme zone van het havengebied" ;

27° in artikel 26 worden de woorden "de haven- en industriegebieden" vervangen door de woorden "het havengebied" ;

28° in artikel 27 worden in het eerste lid de woorden "het havengebied" vervangen door de woorden "de maritieme zone van het havengebied" ;

29° in artikel 30 wordt 1° vervangen door wat volgt :

"1° het gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen, in zoverre het bouw- en exploitatievergunningen betreft in de maritieme zone van het havengebied ;" ;

30° in artikel 30 wordt 2° vervangen door wat volgt :

"2° de Maatschappij, in zoverre het bouw- en exploitatievergunningen betreft in de industriële zone van het havengebied in het L.S.O.-gebied." ;

31° in artikel 32 worden in het tweede lid de woorden "Nationale Maatschappij der Waterleidingen" vervangen door de woorden "Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening".

HOOFDSTUK VI

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 38

§ 1. De bestaande concessieovereenkomst tussen de Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen en het Vlaamse Gewest wordt vervangen door een overeenkomst volgens de bepalingen van dit decreet voor hernieuwbare periodes van telkens 99 jaar, binnen de drie jaar na inwerkingtreding van dit decreet.

§ 2. De Vlaamse regering draagt binnen drie jaar na de inwerkingtreding van dit decreet al de aandelen die het Vlaamse Gewest bezit in de Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen over aan de stad Brugge tegen de waarde van 1 Euro, zonder onderbreking van haar rechtspersoonlijkheid. In het havengebied Brugge-Zeebrugge oefent de Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen de havenbestuurlijke bevoegdheden uit.

§ 3. Bij de overdracht van de aandelen, zoals bedoeld in § 2, zal tussen de Vlaamse regering en de Stad Brugge een overeenkomst worden gesloten die de modaliteiten van deze overdracht zal vastleggen, inzonderheid inzake het personeelsbeleid.

§ 4. In artikel 1, B, van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut worden de woorden "Maatschappij der Brugse Zeevaartinrichtingen" geschrapt op de datum waarop de Vlaamse regering de aandelen overdraagt, zoals bepaald in § 2.

§ 5. In afwijking van artikel 5, § 1, kunnen de bestaande aandelen van privaatrechtelijke personen in de Maatschappij der Brugse Zeevaartinrichtingen behouden blijven.

Artikel 39

§ 1. De Vlaamse regering zal binnen de drie jaar na de inwerkingtreding van dit decreet alle geldende algemene overeenkomsten, al dan niet bij wet of decreet bekrachtigd, omtrent het beheer van de domeingoederen van het Vlaamse Gewest en de exploitatie van de havengebieden in overeenstemming brengen met dit decreet.

Voor zover de overeenkomst zelf het toelaat, zal bevestiging van de goedkeuring de opzegging of de wijziging geschieden met terugwerkende kracht.

§ 2. Deze machtiging tot opzegging of wijziging geldt niet voor de bepalingen inzake de financiering van investeringen van haveninfrastructuur in uitvoering.

Artikel 40

§ 1. Binnen drie jaar vanaf de inwerkingtreding van dit decreet wordt voor elk havengebied waarvoor nog geen afzonderlijke rechtspersoon bestaat met

als enig doel het uitoefenen van de havenbestuurlijke bevoegdheden door het betrokken havenbestuur dergelijke rechtspersoon opgericht.

§ 2. Zolang een bestaand havenbestuur binnen de termijn gesteld in § 1 niet is overgegaan tot de oprichting van een afzonderlijke rechtspersoon worden de havenbestuurlijke bevoegdheden uitgeoefend overeenkomstig de geldende regels van dit decreet.

§ 3. Zolang een bestaand havenbestuur binnen de termijn gesteld in paragraaf 1 niet is overgegaan tot de oprichting van een afzonderlijk rechtspersoon worden de controle en het toezicht, zoals bedoeld in artikelen 22 en 23 uitgeoefend ten aanzien van de bestuursorganen belast met het functioneel beheer van de betrokken haven.

Artikel 41

De Vlaamse regering wordt gemachtigd voor een periode van drie jaar vanaf de inwerkingtreding van dit decreet binnen de perken van de begroting aan de bestaande havenbesturen uitkeringen te verstrekken overeenkomstig de voorwaarden bepaald in hoofdstuk IV van dit decreet.

Artikel 42

Na voorafgaand advies van de betrokken havenbedrijven, kan de Vlaamse regering de bepalingen van de wetten en decreten betreffende het beleid, het beheer en de exploitatie van de zeehavens, als ook door de wet of het decreet goedgekeurde overeenkomsten die betrekking hebben op de rechten en verplichtingen van de havenbedrijven coördineren, met inachtneming van de wijzigingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend zijn aangebracht tot aan het tijdstip van coördinatie.

Te dien einde kan de Vlaamse regering :

- 1° de volgorde en de nummering van de te coördineren bepalingen veranderen en in het algemeen de teksten naar de vorm wijzigen ;
- 2° de verwijzingen die voorkomen in de te coördineren bepalingen, met de nieuwe nummering overeenbrengen ;
- 3° zonder afbreuk te doen aan de beginselen die in de te coördineren bepalingen vervat zijn, de

redactie ervan wijzigen teneinde ze onderling te doen overeenstemmen en eenheid in de terminologie te brengen ;

4° het opschrift van de coördinatie bepalen.

Paul DUMÉZ

Robert VOORHAMME

Joachim COENS

André VAN NIEUWKERKE

Johan DE ROO

Freddy DE VILDER
